OMUL CU VALIZELE

DISTRIBUȚIA

Premiera absolută a piesei a avut loc în decembrie 1975 la teatrul L'Atelier, în regia lui Jacques Mauclair. Dată fiind mulțimea personajelor, regizorul a fost obligat să distribuie același actor în mai multe roluri.

Primul Bărbat
Pictorul
Luntrașul
Femeia
Tînărul
Bătrînul
Sfinxul
Infirmiera
Doctorul
Consulul
Tînăra japoneză

SCENA I

Un loc de oriunde; pereți cenușii, zgomotul unei ape ce curge; pe scenă, în dreapta spectatorilor, un bărbat cu pălărie și pardesiu lung și gri.
Primul Bărbat privește o vreme la apa care curge; în mîini ține două valize. Privește în depărtare, dincolo de nu. Lumina îl dezvăluie dintr-o dată pe Pictor: mustață, beretă, bluzon albastru, pipă; stă așezat în fața șevaletului pe care se află o pînză în lucru. Pe cît posibil, scena rămîne în semiîntuneric. Abia acuma putem zări valizele din mîna personajului dintîi.
Pictorul pictează în liniște, și trage din pipă.
După un timp, de celalată parte a rîului se aud zgomote puternice, voci, trompete, urale.

PRIMUL BĂRBAT: Sînt oameni pe malul celălalt. *(Zgomotele aproape că încetează.)*

PICTORUL: Închiriați o barcă și treceți dincolo. *(Tăcere.)* Marele fluviu pe care-l aveți înaintea ochilor e Sena. *(Zgomotele se aud din nou, după care încetează.)*

PRIMUL BĂRBAT: Chiar trebuie masacrate mulțimile?

PICTORUL: Vă înșelați. Ne aflăm în anul 1938, închipuiți-vă că încă e revoluție. Furtuna de la 1789 încă suflă pe deasupra mulțimilor. *(Trompete, voci, zgomote. Zgomotele încetează dintr-o dată.)* De-asta se aud atîtea zgomote pe malul celălalt Franța există încă, oamenii aceia încă mai cred în ea. Puteți să vă duceți acolo, să fiți de partea lor. Sîntem în 1938. Cît de vii și de inteligenți sînt francezii! Noroc că sîntem în 1938 și că 1944 n-a venit încă!

PRIMUL BĂRBAT: Uitați-vă la francezii din 1940-42 ce mici și ce învinși sînt! Francezii de la '42.

PICTORUL: Nu poporul e prost, ci elitele. Niște cretini siniștri. Nu aceia! *(Arată cu mîna către malul celălalt.)* Dar de ce vă obosiți așa, puneți jos valizele. *(Pictorul schițează o ieșire; pe malul celălalt se zăresc lumini, artificii, un soi de explozii.)*

PRIMUL BĂRBAT: Au pînze de foc și pînze de sînge. *(Zgomotele încetează. Nu se mai zăresc decît luminile.)*

PICTORUL: Să știți că vă aflați chiar pe malul Senei. Sînteți în siguranță aici. Așa că lăsați jos valizele, nu vă fie teamă. Aici e locul cel mai bun ca să așteptați trenul sau metroul care să vă ducă la hotel. *(Primul Bărbat lăsă să-i cadă valizele, după care își șterge fruntea de sudoare.)*

PRIMUL BĂRBAT: Credeți c-o să vină trenul... sau metroul?
PICTORUL: Sîntem în 1938, Parisul e viu. Sau în 1942. Ori în 1950.
PRIMUL BĂRBAT: Dacă-i 1950, atunci Parisul e deja mort înțelegeți ce vreau să zic. Cîtă liniște. Dar nu e liniște: e cîntecul de lebădă. Un cînt de lebădă deasupra unei Sene murdare. *(Ia din nou valizele în mîini.)* Nici măcar nu știu dacă sînt în 1938 sau în 1950.
PICTORUL: '38. Încă există organizare. Sau poate că mă înșel eu și sîntem totuși în '50? Dar cum tot nu puteți face nimic, puneți valizele pe mal și așteptați. O să vină cineva să vă ajute. *(Pictorul se ridică.)*
PRIMUL BĂRBAT *(cu valizele Ungă el):* Trebuie să vină cineva să mă ajute cu toate astea.

Din stînga spectatorilor apare vîrful unei bărci. Din barcă se dă jos Luntrașul, cu lopata în nună. Dacă mijloacele tehnice nu permit, barca nu se vede, ci doar Luntrașul. În orice caz, se va auzi clipocitul apei.

LUNTRAȘUL *(către Primul Bărbat):* Am venit ca să vă duc la hotel cu bagajele.
PRIMUL BĂRBAT: Ați venit cu gondola? Sîntem la Veneția?
LUNTRAȘUL *(ducîndu-se să ia valizele):* Nicidecum.
PRIMUL BĂRBAT: Lăsați, pot să-mi duc și singur valizele.
LUNTRAȘUL: Ba nu. Dați-mi mie voie. O să vă duc la hotel. Aici, la Paris, de cînd cu inundațiile de la 1910, se merge numai cu barca. E-o măsură de precauție. Jumătate din străzi au fost transformate în canale.
PRIMUL BĂRBAT: Va să zică avem Veneția la Paris.
LUNTRAȘUL: După cum avem Paris la Veneția. Cele două orașe s-au înfrățit. *(A lăsat lopata jos și a ridicat valizele.)* Puneți-mi, vă rog, lopata sub braț.
PRIMUL BĂRBAT: Ba nu, o s-o duc chiar eu. *(Îndreptîndu-se cu Luntrașul către ieșire.)* Ce ciudat: capitalele au tendința de-a se transfomia în insule sau fiorduri. Nu vi se pare neliniștitor?
VOCEA LUNTRAȘULUI *(care a ieșit din scenă):* Dați-mi lopata și coborîți în barcă. Dați-mi mîna.

Iese și Primul Bărbat. Scena rămîne goală. Se aude zgomotul apei și al bărcii care se îndepărtează. Din dreapta, se aud zgomote și se văd flăcări ca de la un incendiu.)

SCENA II

O casă. Scena e goală. În fundul scenei, o casă albă, cu ferestrele Luminate.
Primul Bărbat, o Femeie, un Tînăr intră în scenă. Femeia şi Tînărul îl încadrează pe Primul Bărbat.

PRIMUL BĂRBAT *(către Femeie):* Recunoşti casa asta?
FEMEIA: Nu am mai venit de multă vreme aici.
PRIMUL BĂRBAT: Eu am venit de mai multe ori, cu gîndul. Altminteri, e tare departe! Numai cu avionul... Cale ferată nu este. Nu este loc de şine prin meleagurile astea coticite... Şi valea asta strimtă... Şi e foarte întunecos... Noroc cu catîrii.
FEMEIA: Băiatului îi e frig. Tremură din cauza vîntului umed.
PRIMUL BĂRBAT *(Tînărului):* Iar ţi-ai uitat pardesiul. Cred că l-ai lăsat pe spinarea catîrului. Du-te şi caută-l.
TÎNĂRUL: L-am lăsat anume acolo. Nu mi-e frig.
PRIMUL BĂRBAT: Încăpăţînat mai eşti. Nu vezi că dîrdîi?
FEMEIA *(Tînărului):* Vrei să mă duc eu să-l iau? Vin imediat.
TÎNĂRUL: Catîrii au ajuns deja la vreo cinci kilometri de-aici, cel puţin, dacă nu cumva şi mai departe.
PRIMUL BĂRBAT: Nu putem şti încotro s-au îndreptat Sîntem departe de ultimul punct de oprire. Distanţa este deja foarte, foarte mare.
FEMEIA: Am lăsat catîrii la poalele dealului.
PRIMUL BĂRBAT: Care deal?
FEMEIA: Ăsta.
PRIMUL BĂRBAT: Ba e mult mai departe. Tu n-ai avut niciodată simţul distanţei. Şi nici simţ de orientare. Am urcat şi am coborît şase dealuri. Ne aflăm pe al şaptelea, la jumătate de drum de vîrf. Deja se vede căsuţa albă. *(Acum casa albă, cu ferestrele luminate, se vede şi mai clar.)*
FEMEIA: Uite-o.
TÎNĂRUL: Aşa e, uite-o.
PRIMUL BĂRBAT *(Tînărului):* E casa în care m-am născut şi unde am copilărit. Bunicul tău a părăsit-o cînd eu eram mic de tot; cînd aveam să plec şi eu, mama, adică bunica ta, încă trăia. Mă bucură şi mă întristează deopotrivă s-o revăd. Mă sperie şi, totodată, mă cuprinde o nădejde formidabilă. Nu mai ştiu dacă mama a murit, nu mai ştiu dacă am fost părtaş la agonia ei, sau dacă mi se pare numai. Poate că doar mi-am închipuit moartea ei. O văd şi acum, micuţă, plină de riduri,

slabă și cu părul negru, care nu voia să albească, în ciuda vîrstei. *(Femeii:)* Mi-o fi scris? Nici nu mai știu.

FEMEIA: Ba da, am primit două sau trei scrisori de la ea, foarte demult.

PRIMUL BĂRBAT *(Femeii):* Ai venit s-o vezi vreodată pe mama în căsuța asta?

FEMEIA: De mai multe ori. Ai uitat?

PRIMUL BĂRBAT: Nu-mi aduc prea bine aminte.

FEMEIA: Stai tot mai rău cu memoria Cum de ai putut să uiți așa ceva? Ai face bine să te îngrijești. Casa avea două etaje.

PRIMUL BĂRBAT: Așa este. Mi-aduc aminte. Parterul s-a îngropat în pământ. Dormitorul mamei acolo era, la parter, ca și salonul.

FEMEIA: Am venit cu flori - mama mea, tu și cu mine - ca să-i spunem mamei tale că ne vom căsători.

PRIMUL BĂRBAT: O fi venit la botezul fiului nostru? Mi se pare... cred că da.

FEMEIA: Ba nu, n-a venit.

PRIMUL BĂRBAT: Noi eram în călătorie, sau ea murise deja?

FEMEIA: Nu-ți mai aduci aminte. Am primit și scrisori de la ea. Dorea să ne revadă. Ne-a cerut să-i trimitem o fotografie cu cel mic. I-am trimis-o, dar, din cauza războiului, scrisoarea s-a pierdut Poșta mergea complet anapoda.

PRIMUL BĂRBAT: Așa, așa, e-adevărat. Cred că erau scrisori postume.

FEMEIA: Erau răspunsuri la scrisorile tale. Altminteri, cum ar fi știut că aveam un băiat? *(Arată către Tînăr.)* Și Jean poate să ți-o confirme.

TÎNĂRUL: Da. N-a venit la botezul meu.

Din căsuța albă apare o femeie în vîrstă, cu un buchet de flori în mînă. Femeia se apropie de Bătrînă, pe cînd celelalte două personaje rămîn retrase la rampă. Bătrîna pare tristă, însă chipul îi exprimă totodată bucuria, amestecată cu amarul.

BĂTRÎNA *(Femeii):* De-acuma, ți-l încredințez. Tu ești cea care vei avea grijă de el de acum înainte. O să-l iubești. Nu-ți va fi mereu ușor, dar știu că ai să faci tot ce trebuie pentru el. *(Îi dă buchetul de flori Femeii.)*

FEMEIA: Mulțumesc, doamnă... mulțumesc, mamă.

BĂTRÎNA *(surîzînd):* N-o să-ți fie ușor. Nu-i ușor întotdeauna să trăiești cu el. *(Iese prin stînga spectatorilor.)*

FEMEIA: Ne părăsiți deja?

BĂTRÎNA: Mă grăbesc, în curînd se face noapte. *(Iese.)*
FEMEIA: Ce-a zis? *(Răspîndește florile pe scenă, una cîte una, ca deasupra unui mormînt. Pe scenă, lumina scade; căsuța albă, cu ferestrele în flăcări, iese și mai clar în relief.)*
TÎNĂRUL: Am recunoscut-o, după fotografiile pe care mi le-ați arătat.
PRIMUL BĂRBAT: În spatele casei e un drumeag care duce-n vîrful dealului.
FEMEIA: Nu te duce. Ai putea să te arzi. Așteaptă!

Rămîn toți trei nemișcați, privind la casa care arde și se prăbușește. Aproape că dispare: numai în dreapta și stînga ei mai rămîn două grămăjoare de jăratic. Lumina flăcărilor este înlocuită acum de lumina lunii.

PRIMUL BĂRBAT: Ce-o să ne facem cu toată cenușa asta?
TÎNĂRUL: O punem în urne!
FEMEIA: Ei, acum haide! *(Drumeagul ce suie spre vîrf se vede acum foarte clar.)*

SCENA III

Un Bărbat, destul de tînăr, și o Bătrînă, în scaun cu rotile.
La începutul scenei, totul este în întuneric. Se aude un soi de murmur confuz, niște voci vătuite și numai fragmente de fraze.

„Vii odată?"
„Unde sîntem?"
„Nu se poate ști!"
„Ați mai fost pe-aici?"
„Fiți atenți să nu vă loviți de mobile!"
„Aprinde lumina!"
„M-am săturat de bezna asta."

Încă se mai aud voci confuze, dar întunericul este mai puțin dens. Apar vag niște siluete în penumbră.

„Ce tare-i pămîntul pe drumul ăsta!"
„O grădină fără flori, fără fir de iarbă."

Apare un Tînăr îndărătul unui scaun pe rotile, în care stă O Bătrînă,

TÎNĂRUL: Gata, am ajuns.

BĂTRÎNA: Ai obosit rău, dragul meu, tot împingînd la scaunul ăsta? E pe rotile, desigur, dar e foarte greu, oricum. Din cît îmbătrînim, dintr-atîta devenim mai grei.

TÎNĂRUL: Ai să te simţi bine aici, mamă.

BĂTRÎNA: Mi se pare că recunosc casa.

TÎNĂRUL: Aici e camera cea mare.

BĂTRÎNA: Nu cred că am mai fost aici, dar totul îmi pare cunoscut, familiar. Nu prea este lumină.

TÎNĂRUL: Spătarul scaunului tău este negru. O sa-l schimb. O să chem pe cineva să-l înlocuiască.

BĂTRÎNA: Nu este cazul, dragul mamii. Oricum stau cu spatele pe el. Şi apoi, m-am obişnuit cu negrul. Părul meu e încă negru, nu vrea să albească. Va trebui să-mi pun o perucă albă. Rochia mea e neagră, mănuşile negre, geanta neagră. M-am obişnuit cu negrul, nu mă mai sperie. Iar tu prea stai tot timpul numai în spatele meu şi prea te agiţi. Mai stai puţin lîngă mine, ca să te pot privi. Totul o să fie bine, sînt sigură că-mi va plăcea să stau în casa asta. Aici cel puţin voi fi liniştită. Am nevoie de linişte. Numai să fie cald. Şi să fii şi tu aici. Haide, vino, puiul mamii, să te privesc. Sau iar ai chef să fugi? Dă-mi mîna!

TÎNĂRUL *(îi dă mîna, după care şi-o retrage brusc):* Nici măcar nu ştiu dacă sînteţi mama mea.

BĂTRÎNA: Cum poţi să spui aşa o prostie? Ai ochii mei. Negri.

TÎNĂRUL: Nu sînt sigur.

BĂTRÎNA: Eu sînt sigură. Şi e treaba mea să ştiu asta.

TÎNĂRUL: Poate că l-aţi înşelat pe tata cu altcineva.

BĂTRÎNA: Cum îndrăzneşti să spui aşa ceva? Am îmbătrînit crescîndu-te, m-am sacrificat de mii de ori.

TÎNĂRUL *(întoarce spatele);* Vă las. Trebuie să plec.

Chipul Bătrînei se schimbă brusc, lăsînd să se vadă un amestec de frică şi furie.

TÎNĂRUL: De ce mă priviţi aşa de urît?

BĂTRÎNA: Mincinosule! Golanule! Un şarpe am crescut la sînul meu. Ah, daca aş fi ştiut... Criminalule! *(Deschide repede geanta din poală şi dă să scoată medicamentul, dar pastilele îi cad pe j o s . Îşi umple, totuşi, pumnul cu pastile şi vrea să le înghită.)*

TÎNĂRUL *(se întoarce în pripă, îi deschide pumnul cu forța, îi smulge și geanta, care cade, lăsînd să se reverse o grămadă de pastile):* N-am să te las să te otrăvești.
BĂTRÎNA: Închide-mi geanta și dă-mi-o înapoi.
TÎNĂRUL: Nu, n-am să te las.
BĂTRÎNA: Am să le adun eu. Oricum, îmi vor mai rămîne cîteva.

În timp ce Tînărul adună pastilele una cîte una, de sub scaun, dimprejur și de pe tot cuprinsul scenei, Bătrîna îl copleșește cu ocări.

BĂTRÎNA: Sifiliticule! Mi-am nenorocit viața pentru tine și pentru taică-tu, iar tu mă renegi acuma! De multă vreme te pregăteai tu pentru asta. N-aș fi crezut vreodată. Tu și cu taică-tu m-ați omorît. El mi-a înfipt cuțitu-n piept, iar tu acuma îl împlînți pînă la capăt.
TÎNĂRUL *(adunînd pastilele):* Încă una. Nu, n-o să te las să te otrăvești. Trebuie să le adun pe toate. O singură pastilă - și e de ajuns ca să te otrăvești.
BĂTRÎNA: Criminalule! Mizerabilule! După ce că m-ai omorît, nu mă lași nici să mă otrăvesc ! *(Ies amîndoi.)*

SCENA IV

Prin dreapta spectatorilor, într-un fotoliu pe rotile împins de cineva, apare o femeie foarte bătrînă. Cel care a împins scaunul dispare. Bătrîna privește o vreme împrejur, apoi spre stînga, de unde apare o Tînără.

BĂTRÎNA *(Tinerei):* Mamă! Micuța mea mămică!
TÎNĂRA: O, fetița mamii, scumpa mea.
BĂTRÎNA: Mamă, așa de mult mă bucur că te văd. Nu mai credeam să te revăd. Mă gîndesc adesea la tine. Sînt zile în care, pentru puțină vreme, uit de tine, dar imediat îmi aduc aminte că nu ești aici și mi se strînge inima și sufăr.
TÎNĂRA: Ești tu, într-adevăr, tu, micuța mea fetiță. Ochii nu ți s-au schimbat deloc. Sînt la fel de frumoși ca atunci cînd te jucai cu păpușile.
BĂTRÎNA: Mamă, vezi? am riduri și am părul alb. Nici să merg nu mai pot Sufăr de reumatism.
TÎNĂRA: Puiul meu, pentru mine vei fi copil întotdeauna.
BĂTRÎNA: De ce ai plecat? Este așa de mult de atunci.

TÎNĂRA: Eu n-am vrut să plec. Nu a fost greşeala mea. *(Tînăra se apropie de Bătrînă şi o îmbrăţişează.)* Copila mea, cred că tare mult ai suferit.

BĂTRÎNA: Te-am aşteptat Nu mai voiam să mă trezesc dimineaţa, nu voiam să mă îmbrac singură. Nu voiam să mă îmbrace altcineva. Nu voiam să mă ducă altcineva la şcoală. M-au obligat să mă duc cu altcineva, apoi m-am făcut mare, m-am măritat, şi am făcut doi băieţi. Au murit în război. Soţul meu. adică ginerele tău, a murit. Şi nici măcar nu l-ai cunoscut. Acuma nu mai am pe nimeni. Niciodată nu am încetat să sper că te voi reîntîlni şi iată-te, în sfîrşit.

TÎNĂRA: Iată-te, în sfîrşit.

BĂTRÎNA: Mi s-a spus că ai plecat pentru totdeauna.

TÎNĂRA: Vezi, doar, că nu a fost pentru totdeauna.

BĂTRÎNA: N-o să mă mai părăseşti, nu-i aşa? Jură-mi că n-o să mă mai părăseşti.

TÎNĂRA: Îţ ipromit.

BĂTRÎNA *(strîngînd-o pe Tînără la piept):* Eram aşa de fericită cu tine. De cînd ai plecat, s-a căscat un gol uriaş în mine, un gol care nu s-a umplut niciodată. Şi dacă ai ştii cîte mi s-au întîmplat!

TÎNĂRA: Nu te mai gîndi la toate astea, fata mamii. De acuma, sînt cu tine. Sau, lasă, o să-mi povesteşti totul mai tîrziu. Avem tot timpul, tot timpul.

BĂTRÎNA: Cînd eram cuminte, îmi cumpărai bomboane.

TÎNĂRA: Am să-ţi cumpăr bomboane.

BĂTRÎNA: Bomboane de ciocolată.

TÎNĂRA: De ciocolată.

BĂTRÎNA: De la doamna de la băcănia din colţ. Într-o cutie frumoasă...

TÎNĂRA: Totdeauna a avut cutii frumoase.

BĂTRÎNA: Şi-o să-mi cumperi o rochiţă. Am să fiu copil cuminte.

TÎNĂRA: Cea mai frumoasă rochiţă.

BĂTRÎNA: Şi ai să mă duci la şcoală. Vreau să-ţi fac cunoştinţă cu colegele mele, cu fetiţele care-mi spuneau mereu că n-ai să te întorci niciodată.

TÎNĂRA: Trebuie să plec. Dar de data asta am să te iau cu mine. N-o să ne mai despărţim niciodată. *(Împinge scaunul pe rotile şi se îndreaptă spre ieşire, prin dreapta spectatorilor.)*

BĂTRÎNA: Niciodată, niciodată.

TÎNĂRA: Niciodată.

BĂTRÎNA: Oh, micuța mea mămică. Așa sînt de bucuroasă! Îmbrățișează-mă, mămico!

Ies amîndouă.

SCENA V

Scena este în penumbră; se va face lumină spre finalul scenei.

PRIMUL BĂRBAT: Mi se pare că... Cred că... Ei, da, cred că recunosc locul ăsta.

Apare o femeie foarte bătrînă și un bărbat foarte bătrîn.

PRIMUL BĂRBAT: V-am mai întîlnit? Odată, demult de tot. Cine sînteți? Sînteți...

BĂTRÎNA: Lasă-ți bagajele. Nu ai obosit să călătorești atîta? Rătăcești de colo, colo.

BĂTRÎNUL: Noi sîntem bunicii tăi pe linie maternă.

BĂTRÎNA: Eu sînt bunica ta, iar el este bunicul.

PRIMUL BĂRBAT *(privind împrejur):* Nu, nu recunosc locurile acestea. Nu am venit niciodată aici.

BĂTRÎNA: Și totuși, noi de aici ne tragem.

PRIMUL BĂRBAT: Nu știu cum de am ajuns aici.

BĂTRÎNA: Și totuși, el este bunicul tău. Fumează și acuma pipă. *(Apare alt bărbat, cu barba și părul albe.)* Uite și pe unul dintre unchii tăi. Adică băiatul meu. Trăiește încă. precum vezi. Am avut mulți copii. Șapte băieți și cinci fete.. Mama ta era una dintre ele. Ți-aduci aminte de camera cu tavanul scund, cea de la parter?

UNCHIUL BĂTRÎN: Locuiesc în cea mai mare metropolă a lumii. Sînt unul dintre oamenii cei mai bogați de pe planetă. Regele m-a înnobilat. Sînt prinț și armator. Dar sînt fidel, așa că revin aici din timp în timp. De ce mă privești așa? Ce, crezi că sînt un cerșetor? Adevărat, sînt îmbrăcat mizerabil și sînt netuns, dar așa trebuie să fii în țara asta: nu vreau să atrag atenția, nu vreau să jignesc pe nimeni. Ce-ți face mama?

PRIMUL BĂRBAT: Nu mai știu nimic despre ea. Nu știu unde este.

UNCHIUL BĂTRÎN: Am plecat foarte de jos și am ajuns foarte sus. Din toată familia, dintre toți frații și toate surorile mele, eu

sînt singurul care a reușit. O să-ți dai seama de asta mai tîrziu. Am făcut avere sub un nume fals. Am să-ți povestesc totul.

Bunicul iese prin dreapta spectatorilor.

PRIMUL BĂRBAT: De ce pleacă bunicul?

BĂTRÎNA: Se duce să se-ascundă ca să moară.

PRIMUL BĂRBAT: Credeam că s-a ascuns deja Păi, da, îmi aduc aminte, a murit în camera aceea scundă de la parter, a murit în patul lui. Am fost lîngă el în agonie. Avea pe cap o scufie neagră. Iar dumneata, bunico, ești vie sau moartă?

BĂTRÎNA: Moartă, *eu? (Se îndreaptă dintr-o dată, vechile haine îi cad, îi cade și peruca, iar scena se luminează brusc. Acum, bătrîna poartă o rochie albă. În stînga spectatorilor, apare casa albă de adineaori, din scena II, în flăcări, spre care se îndreaptă Unchiul Bătrîn.)*

PRIMUL BĂRBAT: Unchiule, nu intra în casă, ai să te arzi! *(Unchiul dispare în casa în flăcări.)*

UNCHIUL: Prea tîrziu! *(Intră în casă. Se aud sirenele pompierilor.)*

BĂTRÎNA *(întinerită):* Sînt aici cu toți copiii mei. I-am regăsit pe toți. Îi vezi? Îi auzi? Sînt cu toții aici. *(Rămîne nemișcată ca o statuie, la propriu, cu o mînă ridicată și cu cealaltă întinsă. Intră un bărbat, Funcționarul.)*

FUNCȚIONARUL: Sînt responsabilul biroului de stare civilă de la primărie.

PRIMUL BĂRBAT: Știu, acuma, știu. Știu de ce am venit Destinul mi-a călăuzit pașii încoace. Sînt fericit că mă aflu aici. Am venit să aflu adevăratul nume al bunicii mele. Vreau să aflu numele de fată al bunicii mele. Iată scopul călătoriei mele. Niciodată nu i-am cunoscut numele de fată. Ni l-a ascuns întotdeauna.

FUNCȚIONARUL: Făcea parte dintr-o clasă socială compromițătoare?

PRIMUL BĂRBAT: Asta vreau să aflu și eu.

FUNCȚIONARUL: Făcea parte dintr-o categorie etnică persecutată? Dintr-o rasă condamnată? În acest caz, nu are nici un rost să mai căutați. Persecuția ar putea avea repercusiuni, tot felul de consecințe dezagreabile pentru toți urmașii.

PRIMUL BĂRBAT: Vreau să-mi cunosc originile. Vreau să le cunosc cu orice preț.

FUNCȚIONARUL: În cazul acesta, eu sînt cel în măsură să vă satisfac. În sătucul ăsta, numai la primărie vă puteți afla

numele strămoșilor. Sătucul nostru este singurul din lume care încă mai păstrează arhiva completă a fiecărei persoane, originare sau nu din comună.

PRIMUL BĂRBAT: Ce frumoasă e bunica, așa de tînără, în rochia ei albă, sub cerul întunecat și înconjurată de copii.

FUNCȚIONARUL: Domnule, a întinerit fiindcă și-a schimbat numele care-o ținea departe de lume și care-o adîncea în bătrînețe.

PRIMUL BĂRBAT: Schimbîndu-și numele, nu putea decît să reîntinerească, desigur. *(O privește și este cuprins de neliniște.)* Dar are ea dreptul acesta? Așa ceva nu se face. Am impresia că așa ceva nu prea e recomandabil. *(Incendiul casei din stînga spectatorilor se stinge; totul rămîne un morman de jăratic, care, încet, dispare.)* Toată casa a ars! Unchiul meu s-a făcut cenușă.

Din nou se face întuneric. Primul Bărbat își ia valizele. Celelalte personaje au dispărut.

SCENA VI

Prin stînga apar o Femeie, o Bătrînă, un Bătrîn și un Tînăr.
Primul Bărbat stă în centrul scenei. Tînărul ține în brațe o păpușă, văzută din profil, cu un ochi mare și negru, oriental, egiptean.
Femeia, Bătrîna, Bătrînul și Tînărul formează un grup strîns, care avansează simultan, către Primul Bărbat. Eventual, pot să se deplaseze împreună pe un practicabil pe roți, ori pe patine cu rotile, fie reale, fie imaginare.

BĂTRÎNA *(către Primul Bărbat):* Așa de bine ne simțim împreună, nu-i așa? Vino și tu lîngă noi. Așa, o să ne apărăm mai bine. Să strîngem rîndurile.

FEMEIA *(Primului Bărbat):* Întotdeauna ai crezut că eu sînt mama ta. Eu sînt soția ta.

PRIMUL BĂRBAT: Dacă nu ești tu, atunci unde-i mama?

FEMEIA: A murit, scumpule. *(Arată către Tînărul cu păpușa:)* Ei sînt fiul și fiica ta. Nu-i recunoști?

PRIMUL BĂRBAT: Am avut eu un fiu? Dar micuța aceasta, pe care am părăsit-o în urmă cu zece ani, nu s-a mai făcut mare de atunci?

FEMEIA: Voiai s-o lași orfană.
PRIMUL BĂRBAT: Ciudat: ce față albă are! Și ce ochi mare și negru! Ai zice că-i o micuță egipteană!
TÎNĂRUL: Și totuși este surioara mea!
PRIMUL BĂRBAT *(către Femeie):* Întotdeauna am crezut că tu ești mama mea.
FEMEIA: Fă un efort și adu-ți aminte.
PRIMUL BĂRBAT: Nu. nu-mi aduc aminte.
BĂTRÎNUL: Ei, haide, adu-ți aminte.
TÎNĂRUL: Adu-ți aminte, tată.
PRIMUL BĂRBAT *(urlînd):* Văd o gaură mare. Amețesc. Acuma îmi aduc aminte: așa era de fericită la nunta noastră!
FEMEIA: Am plecat în călătorie de nuntă. Cînd ne-am întors, nu mai era în viață.
PRIMUL BĂRBAT: A murit demult, în curînd sînt douăzeci de ani. De-atîta vreme singur! Trăiesc de atîta vreme fără mama, sărăcuța! Cum oi fi putut să trăiesc atîta fără ea?
FEMEIA: Păi, nu ți-ai dat seama de asta. Nu știai că nu mai este. Eram eu acolo. Eu eram în locul ei.
PRIMUL BĂRBAT *(plîngînd ca un copil):* Sărăcuța mama mea, sărăcuța mama mea! Sînt douăzeci de ani de atunci, treizeci de ani, patruzeci de ani, nu mai știu de cîtă vreme e așa. Am dormit cu ochii deschiși. Cum oare de am putut uita?
BĂTRÎNA: Și taică-tu a murit Nici de asta nu ți-ai dat seama?
PRIMUL BĂRBAT: Ieri l-am văzut, ieri. Tocmai ne-am certat
BĂTRÎNA: A murit de douăzeci și cinci de ani.
PRIMUL BĂRBAT *(Femeii):* Aveam multe lucruri să-i spun, multe să-l întreb. Dacă zici că voiam să-mi las fata orfană, asta înseamnă că și tu ai murit? Ești moartă sau ești vie? Nu-mi aduc aminte de funeraliile tale. Vei fi murit în absența mea? Nimeni nu ar trebui să părăsească pe nimeni, fiindcă toți mor o dată ce sînt părăsiți. Nici n-ai apucat să le întorci bine spatele, că și mor. Te întorci - nu mai găsești pe nimeni. Trebuie să ți se spună că nu mai sînt, altminteri singur nu-ți poți da seama de asta. Și poate că eu am murit în locul tatălui meu.
BĂTRÎNA: Ți-ai pierdut toată familia: părinții, verii, frații și surorile, unii după alții.
PRIMUL BĂRBAT: Iar eu habar n-aveam.
BĂTRÎNA: Ei, uite, că numai cîteva secunde de vis și ai aflat totul.
PRIMUL BĂRBAT: Cum, oare, nu am fost conștient? Cum de nu am suferit de toate absențele acestea? Ca să fii lucid, se vede că e nevoie să-ți petreci toată viața în vis.

BĂTRÎNUL: Nefericitule, e mult mai bine să nu știi. De-acuma, viața nu va mai fi ca înainte.

Din stînga spectatorilor, apare un Bărbat între două vîrste.

PRIMUL BĂRBAT: Tată, tu ești! Ești tot cu bocancii tăi.
BĂRBATUL: Fiule!
PRIMUL BĂRBAT: Mi-ai dat și mie bani, ca să-mi cumpăr bocanci ca ai tăi. Dar eu mi-am cumpărat pantofi de lux. Și te-ai supărat pe mine. Ne-am certat Unde ți-este amanta?
BĂRBATUL: A murit, cu toată moștenirea.
PRIMUL BĂRBAT: Și fata ta vitregă? Și cumnatul tău? Și vărul lui?
BĂRBATUL: Morți toți, demult. De un an, de o sută de ani.
BĂTRÎNUL: Eternitatea e dincolo de vreme.
PRIMUL BĂRBAT *(către Bărbat):* Tu ești viu și ești mort de nouăsprezece ani. Ce s-a întîmplat cu jocurile tale de cărți și cu dominoul? Să-ți spun eu. Lumea asta nu era pentru tine. Acuma pot să ți-o spun: nu avea nici un rost.
BĂTRÎNA: E singur și trist, atît de trist!
FEMEIA: Abandonat
PRIMUL BĂRBAT: Bietul tata, săracul bătrîn decrepit.
BĂRBATUL: Să vină o mașină, un taxi, să mă ducă la restaurant!
BĂTRÎNUL: Stația e la capătul coridorului, la capătul spitalului, dar trebuie să treci peste bătrînii bolnavi.
BĂRBATUL: Este o fundătură.
PRIMUL BĂRBAT: Hai să ne pierdem în mulțime. *(Bărbatul și Primul Bărbat dau să plece, unul prin stînga, celălalt prin dreapta.*
BĂTRÎNA: E prea multă lume, n-o să puteți trece.
FEMEIA *(către Primul Bărbat):* Vino, dragul meu, am să te consolez eu. Voi nu ați omorît copii. Nu sînteți criminali.
BĂRBATUL: Nu mi-e frică. Îmi asum crimele comise. Și am să mai ucid încă, dacă nu va reuși nimeni să mă împiedice.
PRIMUL BĂRBAT: Dar eu nu mai pot trăi sub povara greșelii. Cel puțin, eu nu am ucis copii. Atunci, de unde aceste remușcări cumplite?
FEMEIA: Toți am ucis copii, dar n-am făcut-o înadins.

Se aud zgomote de motor. Sirena unei mașini de poliție.

BĂTRÎNUL: Asta-i mașina neagră a poliției, monolocutricea.
PRIMUL BĂRBAT: Atenție, vine monolocutricea!

BĂRBATUL *(către Primul Bărbat):* Mi-e teamă de el, ca și de tine.
PRIMUL BĂRBAT: Ce am făcut? Chiar eu l-am chemat.
FEMEIA: Veniți încoace, nu vă fie teamă. Veniți aici.
TÎNĂRUL: Vino tată, vino aici, tată.
BĂTRÎNUL: Veniți alături de strămoșii voștri!
BĂTRÎNA: Veniți să ne strîngem laolaltă. Să stăm împreună.

Bărbatul și Primul Bărbat se strîng lîngă ceilalți. Grupul începe să se miște încet și spre dreapta spectatorilor.

BĂTRÎNUL: Lîngă noi. Toată familia.
BĂTRÎNA: Cît mai aproape unii de ceilalți. E mult mai cald așa.
TÎNĂRUL: La dreapta, acolo pe Sena, se vede un teren însămînțat.
FEMEIA: A încolțit și au ieșit flori albe, mărgăritarele, și frunze verzi.

Mica platformă mobilă avansează. Aproape de culise, în dreapta spectatorilor, personajele cad, unul după altul - Bătrînul, Bătrîna, Tînărul, păpușa, al cărei cap se vede cum cade, apoi Femeia și Bărbatul. Muzică de fond, în surdină.
Primul Bărbat, ultimul din grup, ajunge aproape de culise și se clatină:

PRIMUL BĂRBAT: Eu nu, nu încă. *(Rămîne singur pe scenă.)* Valizele mele! *(Se duce în fund, la stînga publicului, unde se află valizele și le ia.)* Am să vă spun eu cînd va sosi clipa.

SCENA VII

Primul Bărbat avansează înspre dreapta.

O VOCE: Cine-i acolo?
PRIMUL BĂRBAT: Eu.

Din dreapta apare un Tînăr cu o pușcă în mînă, pe care o îndreaptă către Primul Bărbat.

TÎNĂRUL: Stai așa!

Primul Bărbat ridică mîinile și lasă să-i cadă valizele.

PRIMUL BĂRBAT: În valize nu am deeît materiale inofensive.
TÎNĂRUL: Spune parola!
PRIMUL BĂRBAT: Întunericul nu-şi scapă prada.
TÎNĂRUL: Repetă mai clar.
PRIMUL BĂRBAT: Întunericul nu îşi scapă prada. Şi care-i răspunsul?
TÎNĂRUL: Prada nu-şi scapă umbra. *(Bagă arma sub braţ.)* Ce cauţi pe-aici?
PRIMUL BĂRBAT: O călăuză.
TÎNĂRUL: Ce cauţi?
PRIMUL BĂRBAT: Îmi caut drumul. Şi scopul.
TÎNĂRUL: Eu sînt de la poliţia drumurilor. Înainte de-a putea să treci mai departe, în căutarea unei călăuze (lucru foarte problematic, cred eu, dar, mă rog, asta te priveşte), înainte, deci, de-a trece mai departe, trebuie să răspunzi la întrebările Sfinxului.

Tînărul dispare şi apare Sfinxul, care poate fi acelaşi Tînăr, dar purtînd aripi şi cap de insectă.

SFINXUL: Vei răspunde la întrebările mele. Este înţelept să-l păstrezi pe cel mai bun pentru la sfîrşit?
PRIMUL BĂRBAT *tace.*
SFINXUL: Răspunde repede. Trebuie să răspunzi imediat. Este înţelept să-l păstrezi pe cel mai bun pentru la sfîrşit Ce este?
PRIMUL BĂRBAT: Cuvîntul.
SFINXUL: Fac obiectul unor trimiteri nerecomandate.
PRIMUL BĂRBAT: Obuzele.
SFINXUL: Nu pot atinge inima fără să se înroşească. La plural.
PRIMUL BĂRBAT: Lame.
SFINXUL: E nobil cînd e frumos.
PRIMUL BĂRBAT: Sufletul.
SFINXUL: Element infim dintr-o importantă reţea de comunicaţii.
PRIMUL BĂRBAT: Vinişoară.
SFINXUL: Cabluri.
PRIMUL BĂRBAT: Cărţile.
SFINXUL: Probabil că de-abia mai duce povara.
PRIMUL BĂRBAT: Atlas.
SFINXUL: La feminin, departe de-a fi ceva superfluu.
PRIMUL BĂRBAT: Esenţială.
SFINXUL: Romancier cunoscut, din trei litere.
PRIMUL BĂRBAT: Sue. Eugene Sue.

SFINXUL: Nu. Poe. Edgar Poe. Atenție, e prima greșeală. Nu ai voie să faci mai mult de două. Ținut în Meurthe-et-Moselle.
PRIMUL BĂRBAT: Toul.
SFINXUL: În fața Margaretei.
PRIMUL BĂRBAT: Sfînta.
SFINXUL: Nu. Rouet A doua greșeală. De una te iert. Tăiate, sînt întotdeauna folositoare.
PRIMUL BĂRBAT: Gulere. Gulere întoarse.
SFINXUL: Nu. Legume tăiate. N-ar prea trebui să aibă chef să pună apă-n vin.
PRIMUL BĂRBAT: Pivnicerul.
SFINXUL: Ce ușurare, o dată golit.
PRIMUL BĂRBAT: Sacul.
SFINXUL: Este înțelept să-l păstrezi pentru sfîrșit pe cel mai bun?
PRIMUL BĂRBAT: Ți-am spus... E cuvîntul.
SFINXUL: Chiar așa, ai spus-o încă de la început. Deci nu l-ai păstrat pentru la sfîrșit. Ești respins, așadar. Expulzat Refuz să-ți dau permisul de ședere.

Sfinxul dispare.

PRIMUL BĂRBAT: Și totuși, am știut parola. Am răspuns la majoritatea întrebărilor. Ar fi trebuit să primesc o notă mai bună. Cel puțin șapte.

SCENA VIII

Primul Bărbat, Luntrașul

PRIMUL BĂRBAT: Nu spuneai că sîntem la Paris? Nu trebuie să mă conduci la hotel. Acuma spui că sîntem pe puntea unui vas. E cam întuneric pe puntea asta.
LUNTRAȘUL: Parisul e mare. Ca să ajungi la hotel, trebuie să iei barca.
PRIMUL BĂRBAT: Unde sînt ceilalți călători?
LUNTRAȘUL: Dedesubt. În cală. Or să mai vină mulți alții. Grabiți-vă să coborîți dacă mai vreți să găsiți o cușetă liberă. Mulți dintre ei rămîn așezați, sau chirciți. Îngrămădiți în cușete.

PRIMUL BĂRBAT: Nu vreau să mă amestec cu toți oamenii ăștia pe care nu îi cunosc. Eu vreau o cabină individuală.

LUNTRAȘUL: Cabinele nu sînt treaba mea. Pentru asta trebuie vorbit cu căpitanul vasului.

PRIMUL BĂRBAT: Unde este căpitanul?

LUNTRAȘUL: La post. Nu vă faceți griji, trece din vreme în vreme pe punte, ca să-i primească pe noii pasageri.

PRIMUL BĂRBAT: Dar valizele mele? Ai lăsat valizele în barcă.

LUNTRAȘUL: Fiți fără grijă. Nu le-am uitat. Vi le aduc. *(Iese.)*

PRIMUL BĂRBAT: E nebun să lase valizele în barcă. Oricine poate să le fure. *(Privește de jur împrejur.)* Nu pare deloc a fi puntea unui vapor. Cel mult să fim pe cheiul unei gări maritime. *(Luntrașul apare cu vîsla sub braț și cu cele două valize în mîini.)*

LUNTRAȘUL: V-am adus valizele. *(Le așază la picioarele Primului Bărbat.)* Nimic nu se pierde. Vedeți? Nici măcar nu v-ați scris numele pe ele. Organizarea e făcută în așa fel, încît nu se pierde nimic. Călătorul ajunge întotdeauna la destinație împreună cu valizele sale.

PRIMUL BĂRBAT: Aveam trei valize.

LUNTRAȘUL: Nu aveați decît două.

PRIMUL BĂRBAT: Trei. Trei valize.

LUNTRAȘUL: Două, domnule. Două.

PRIMUL BĂRBAT: Știu eu ce vorbesc. Îmi lipsește valiza cea mai importantă, cea cu costumele și. mai ales, manuscrisul.

LUNTRAȘUL: Nu ați avut decît două valize. Le-am luat cîte una în fiecare mînă, iar eu nu am decît două mîini. Nu erau decît două valize. A treia o fi fost în imaginația dumneavoastră. Ori ați uitat-o pe undeva, în altă parte. Acuma, eu trebuie să vă părăsesc, domnule.

PRIMUL BĂRBAT: Trebuia să mă duci pînă la hotel.

LUNTRAȘUL; Misiunea mea s-a terminat. Ați înțeles greșit. Eu trebuia să vă aduc numai pînă la vapor.

PRIMUL BĂRBAT: Asta nu e puntea unui vapor. Nu e decît debarcaderul.

LUNTRAȘUL: Atunci, pe chei, la debarcader, cum vreți să-i spuneți. Nu vă faceți griji, cu siguranță că veți găsi pe cineva care să vă ajute.

PRIMUL BĂRBAT: Cineva își bate joc de mine.

LUNTRAȘUL: Eu nu am făcut decît să vă ascult ordinele.

PRIMUL BĂRBAT: Poți să-ți iei adio de la bacșiș. *(Luntrașul iese prin stînga spectatorilor.)* Iar cu manuscrisul meu cum rămîne? Să iau totul de la capăt, de la primul pînă la ultimul

rînd? Nici măcar nu-mi aduc aminte ce am scris. Manuscrisul ăsta era unica mea avere.

Din fundal, apare un Tînăr în uniformă.

TÎNĂRUL: Valiza dumneavoastră trebuie să fie la Lyon. Pe de altă parte, dacă vreţi să faceţi o croazieră în Orient, de plecat trebuie să plecaţi de la Paris. Şi eu sînt călător.

PRIMUL BĂRBAT: La Paris sînt aeroporturi, nu gări maritime ca aici.

TÎNĂRUL: Nu ştiu ce să vă spun, nu pot să vă informez, domnule.

PRIMUL BĂRBAT: La Paris sînt aeroporturi, nu gări maritime, nu-i aşa? Poate cu avionul, se poate ajunge la vreo gară maritimă, dar mult mai departe.

TÎNĂRUL *(dînd din umeri):* Nu ştiu. Luaţi avionul.

PRIMUL BĂRBAT: Nu prea-mi place cu avionul, mi-e frică.

TÎNĂRUL: Vă e frică în avion? De ce vă e frică?

PRIMUL BĂRBAT: Dar, dacă trebuie, o să iau avionul. În orice caz, nu sînt mai fricos decît dumneata! Nu fiindcă ai fi în uniformă... *(Tînărul iese prin stînga.)* O exista într-adevăr o aerogară la Paris? Există sau nu o gară maritimă aici? Nu-mi pot aduce aminte. Nu reuşesc. Şi unde oare să găsesc un loc confortabil, aşa, cu toate bagajele astea, un loc liniştit, ca să scriu, ca să iau totul de la început?

Dinspre stînga spectatorilor, apare o Femeie între două vîrste, îmbrăcată în doliu.

FEMEIA *(îndreptîndu-se cu pas iute către Primul Bărbat):* Dacă vreţi să prindeţi avionul, trebuie să mergeţi mai întîi cu trenul. Nu e o călătorie foarte lungă, dar nici foarte scurtă. Trenul vă duce direct la aeroport, nu mai aveţi nevoie să schimbaţi. Numai să fiţi atent să nu greşiţi vagonul. Trenul circulă normal, se opreşte chiar la peron, acolo, în faţa dumneavoastră. La drept vorbind, nici nu opreşte, doar încetineşte puţin. Să nu-l scăpaţi. Nu-i greu: vă grăbiţi şi vă agăţaţi de bară. Întotdeauna sînt vreo doi, trei călători care vor să ia trenul acesta. Totul e să alergaţi mai repede ca ei. Fără îndoială că sînteţi sprinten. *(Femeia dispare.)*

PRIMUL BĂRBAT: Mi-e teamă, oricum, să nu pierd trenul. *(Se aude un şuierat, apoi zgomotul unui tren sosind în gară.*

Bărbatul fuge spre dreapta spectatorilor, după care se oprește.) Ah! Valizele mele! În orice caz, n-o să plec fără valize. Deja am pierdut una. Dar n-am decît două brațe. O mînă îmi trebuie ca să mă agăț de bară... Ei, hamal! hamal! Nu e nimeni să mă ajute? Hamal! *(Intră un funcționar tip Căile Ferate, cu șapcă pe cap și fanion.)* În sfîrșit! Trenul trebuie să sosească. Sînteți bun să mă ajutați să-mi urc valizele! Acelea două. Trebuie să le arunc în vagon din mersul trenului.

FUNCȚIONARUL: Eu nu sînt hamal.

PRIMUL BĂRBAT: Chemați un hamal! Am să-l plătesc gras.

FUNCȚIONARUL: Nu sînt hamali în gara asta.

PRIMUL BĂRBAT: Atunci ajută-mă dumneata. Bacșișul o să fie al dumitale.

FUNCȚIONARUL: Bacșișul este interzis de regulament

PRIMUL BĂRBAT: Nu aveți dreptul să primiți bani?

FUNCȚIONARUL: Puteți să-mi dați orice vreți dumneavoastră, accept. Dar nu am dreptul să vă car valizele.

PRIMUL BĂRBAT: În orice caz, îți dau valută. *(Se caută în buzunare.)* Poftim, acuma îmi dau seama că n-am un sfanț.

FUNCȚIONARUL: Trebuie că v-ați lăsat banii în cea de-a treia valiză.

PRIMUL BĂRBAT: Așa e. Dar, atunci, ce-o să mă fac cu bagajele? Cum le urc în tren?

FUNCȚIONARUL: Călătorii obișnuiesc să se descurce singuri.

PRIMUL BĂRBAT: Mi-e frică să nu pierd trenul.

FUNCȚIONARUL: Ce tren?

PRIMUL BĂRBAT: Trenul care stă să vină dintr-o clipă-ntr-alta. L-au anunțat

FUNCȚIONARUL: A plecat deja. Nu l-ați văzut? Tocmai a trecut prin fața noastră, adineaori. *(Nu a trecut nici un tren.)*

PRIMUL BĂRBAT: Nu l-am văzut. Trebuie să-l aștept pe următorul. Vine curînd?

FUNCȚIONARUL: Nu știu... În orice caz, aici este interzisă staționarea peste limitele admise. Sîntem într-un *no man's land.* E interzis să rămîneți aici, staționarea se pedepsește cu moartea.

PRIMUL BĂRBAT: Cu moartea? Dar nu-i drept.

FUNCȚIONARUL: Acesta-i regulamentul în *no man's land.*

SCENA IX

Scena se luminează puternic. Muzică veselă, mai întîi în surdină, apoi tot mai tare. Un car traversează scena de la stînga la dreapta, pe cît posibil pe roți sau pe șine. Este pictat în culori foarte vii și încărcat de flori.
Pe car stă un Tînăr înveșmîntat într-o manta ușoară, colorată foarte viu. Tînărul are un aer fericit. Carul se deplasează încetișor, alunecă; după ce carul a parcurs două treimi din distanță, apare Primul Bărbat, cu valizele în mîini.
Primul Bărbat dă cu ochii de Tînărul din car.

PRIMUL BĂRBAT: Schäfer! Dumneata eşti Schäfer! Eşti regele, Schäfer!

Carul dispare în culise. Primul Bărbat pune valizele jos și privește lung în urma carului, după care își șterge fruntea de sudoare. Carul reapare prin dreapta, condus tot de Schäfer, dar de data aceasta împreună cu o fată îmbrăcată în alb, sau în rochie de mireasă și cu un buchet de flori în mînă. Schäfer fredonează vesel. Tînăra îi aruncă o floare din buchet Primului Bărbat. Carul înaintează încetișor către culisele din stînga spectatorilor.

PRIMUL BĂRBAT: Trăiască Schäfer! Trăiască mireasa! *(Culege floarea de jos și o miroase.)* O voi păstra toată viața! *(Carul dispare. Din stînga spectatorilor, apare un Bărbat care se îndreaptă către Primul Bărbat - acesta continuă să privească în urma carului.)* Trăiască Schäfer! Trăiască mireasa!
CELĂLALT BĂRBAT *(luînd floarea din mina Primului Bărbat):* Nu aveți dreptul!
PRIMUL BĂRBAT: Dar nu-i din cauza mea... Nu eu am fost cel care... *(Celălalt bărbat dispare în culisele din dreapta spectatorului, in timp ce muzica încetează.)* Eu nu i-am făcut nimic. *(Strigă în direcția culiselor.)* Eu nu v-am făcut nimic. *(Își reia valizele. Schimbare de lumini.)*

SCENA X

Primul Bărbat (Omul cu valizele). Vameșul, Al Treilea Bărbat (care poate face și oficiul de Vameș, sau de Polițist, la un moment dat, dacă e necesar), Femeia.

Scena e goală. Pe peretele din fund sînt pictate mai multe case prăpădite, goale, din care n-au rămas decît pereții din stînga și dreapta, fără acoperiș, ori cu acoperișul găurit. Îndărătul acestor case, tot pe pînza din fund, se zăresc siluetele - mai degrabă absurde sau grotești - ale unor clădiri impunătoare, unele construite, altele în curs de construcție, multe dintre ele avînd un aspect mai degrabă de clopotnițe. Lumină cenușie.

La începutul scenei se aude, din stînga spectatorilor, sunetul unei sirene de vapor, apoi clipocit de valuri, zgomot de debarcader, voci de-a valma. În stînga scenei este un tachet de care vameșii - marinarii, deopotrivă - leagă parîmele. Voci venind din culisele din stînga: „Atenție la pasarelă!" Se aude zgomotul unei pasarele coborîte sau i se zărește vîrful la capătul debarcaderului. Alte zgomote confuze, hărmălaie ca în port. Dacă teatrul are un personal numeros, se poate zări o mulțime de figuranți coborînd cu bagajele în mîini de pe vapor, lăsîndu-le o clipă jos, ca să poată arăta vameșilor actele; marinarii și-au pus pe cap chipiuri de vameși, iar la brîu și-au prins centiroane cu revolver. După ce li s-au verificat actele de către Vameșii-Polițiști, călătorii se depărtează rapid cu bagajele, traversează în grabă scena și dispar în culisele din dreapta spectatorilor. În spatele tuturor, apare Primul Bărbat.

PRIMUL POLIȚIST: De unde veniți?

PRIMUL BĂRBAT: De pe vapor.

PRIMUL POLIȚIST: Vom retrage pasarela. De ce sînteți ultimul?

PRIMUL BĂRBAT: Din cauza valizelor: sînt grele, mari și greu de dus.

AL DOILEA POLIȚIST: Dumneavoastră aveți vreme de pierdut. Nu prea dați semne că v-ați grăbi în viață.

PRIMUL BĂRBAT *(adică Omul cu valizele):* Vă înșelați. Tot timpul sînt în alertă. Mă mișc permanent.

PRIMUL POLIȚIST: Fiți amabil și arătați-mi pașaportul dumneavoastră. Să facem formalitățile.

PRIMUL BĂRBAT: Nu am pașaport. Am una, ba chiar două cărți de identitate: o carte de vizită și o carte de identitate propriu-zisă. Iată-le.

PRIMUL POLIȚIST *(către Al Doilea):* Îl cunosc foarte bine pe domnul. E un prieten și un compatriot

AL DOILEA POLIȚIST: Pe cartea de vizită scrie FILARD. profesia: prinzător de țînțari. Iar pe cartea de identitate scrie MARTY sau MARLY, nu se vede prea clar, sau mai degrabă VARDY.

PRIMUL BĂRBAT: Mai repede scrie MOFTY. Nici eu nu știu prea bine. Poate că M-ul să fie un C prost scris, sau poate că literele M și C au fost deliberat confundate, pentru a constitui

o a treia literă, un alt sunet rezultat din amestecul lor. Nici eu nu mai știu prea bine cum se pronunță numele. Eu l-am scris, mi l-am luat în glumă, ca să rîd de șeful meu la unu aprilie. Pe pașaportul eliberat de statul francez, de municipiul Paris, stă scris adevăratul meu nume.

PRIMUL POLIȚIST: Cartea de identitate e de ajuns pentru oricare cetățean francez, ori numai parizian.

AL DOILEA POLIȚIST: Atunci, de ce acest al doilea nume? La ce bun numele fals?

PRIMUL POLIȚIST: Cartea de identitate este autentică. Numai numele e fals. De altminteri, poate fi vreun pseudonim. *(Își scoate centura și chipiul.)* Ți-am spus, eu cunosc numele ăsta, e numele unui coleg, un prieten din copilărie. Îl cheamă KORIAKIDES.

PRIMUL BĂRBAT *(aparte):* În orice caz, va trebui să dau telefon la Paris. Nu mai știu cum mă cheamă. *(Primului Polițist:)* În fine, dacă dumneavoastră spuneți așa...

PRIMUL POLIȚIST *(Omului cu valizele):* Nu aveți nimic de declarat, nu-i așa? O să vă ajut să vă duceți valizele. Ba da, ba da, iau eu una și vă însoțesc ca să vă arăt orașul, pe care, nu l-ați vizitat de multă vreme. *(Ia cele două valize.)*

AL DOILEA POLIȚIST: Ei bine, treceți, domnule. Cartea de identitate vă acordă dreptul de intrare, dar nu sînt sigur că veți mai putea ieși. *(Iese.)*

PRIMUL BĂRBAT *(urmat de Primul Polițist, avansează către mijlocul scenei și privește de jur împrejur):* Ce bizar. Nici măcar n-au terminat de demolat orașul vechi și a și apărut cel nou. Îmi face rău să văd case în halul ăsta. Aici locuiau niște rude de-ale mele, care au murit, desigur, majoritatea, dar unii mai trăiesc încă: unde locuiesc ei acuma? Aveam prieteni pe-aici, colegi de liceu, veneam la ei în vizită și făceam mari planuri de viitor. Cei mai mulți dintre ei probabil că mai sînt în viață. Unde sînt, ce-a ajuns fiecare? Am venit ca să-i regăsesc.

PRIMUL POLIȚIST: Îi puteți regăsi. Vă puteți informa la Biroul Populației, sau la primul comisariat. Uite, acolo, de exemplu, acolo este un comisariat, acolo unde e drapelul național.

PRIMUL BĂRBAT: Nu mai este același drapel. S-a schimbat steagul național.

PRIMUL BĂRBAT: Nu s-a schimbat steagul. Cum se numeau rudele și prietenii dumneavoastră? Om trăi noi în capitală, dar orașul e ca unul de provincie, unde fiecare cunoaște pe toată lumea. Nu se poate să nu-i știu eu.

PRIMUL BĂRBAT: Ăsta-i cel mai greu lucru. Nu-mi aduc aminte numele l o r . Î m i amintesc numai planurile de viitor. Toți voiau să ajungă directori. Dar lăsați jos valizele. O să le iau eu mai tîrziu. E nevoie de timp ca să căutăm.

PRIMUL POLIȚIST: Nu, nu, nu sînt grele. *(Primul Bărbat se caută prin buzunare.)* Nu vă mai căutați carnetul de adrese, știți bine că l-ați pierdut

PRIMUL BĂRBAT: Dar aveam două carnete.

PRIMUL POLIȚIST: V-au căzut din buzunar pe vapor. Au căzut în mare. Am să vă ajut eu să vă căutați colegii din casă în casă.

PRIMUL BĂRBAT: Așa un efort de memorie! Uite, unele prenume îmi vin în minte. Julien, de exemplu.

PRIMUL POLIȚIST: Unul înalt, slab și cu mustață.

PRIMUL BĂRBAT: Nu avea mustață.

PRIMUL POLIȚIST: Este superiorul meu ierarhic. N-o să ne primească. E prea ocupat Este directorul poliției. Vedeți, așadar, că și-au împlinit visele, toți sînt directori Dar dacă vechii prieteni vă reneagă, faceți-vă alți prieteni.

PRIMUL BĂRBAT: La vîrsta mea! Ah, dar văd că palatul militarilor stă încă în picioare. Aha, îmi amintesc: dădeam colțul, lăsam palatul militarilor în spate și mergeam pe bulevard. Recunosc drumul. La capătul celălalt era o casă mare, în care locuiam cu familia mea într-un apartament

PRIMUL POLIȚIST: Care apartament? Care casă?

PRIMUL BĂRBAT: Cu fața la grădina publică.

PRIMUL POLIȚIST: S-a schimbat amplasamentul grădinii. Acuma-i la celălalt capăt al orașului. Vechea dumneavoastră casă a fost rechiziționată. Dar mai locuiește în ea o femeie bătrînă. Uite-o! *(Din dreapta spectatorilor, apare o Bătrînă, care se apropie de Primul Bărbat.)*

BĂTRÎNA *(către Primul Bărbat):* Nu mi-ai răspuns niciodată la scrisori.

PRIMUL BĂRBAT: Nici tu nu ai răspuns niciodată la ale mele. Ți-am scris adesea.

BĂTRÎNA: Ce vrei să știi? Nu pot să-ți explic. Nu ai cum să înțelegi.

PRIMUL BĂRBAT: De ce ai fața asta de gheață? Nu ai de ce să fii supărată pe mine. Nici eu nu pot să-ți explic. Nu știu dacă vrei să te îmbrățișez.

BĂTRÎNA: Ai venit singur? Jeannot tot nu s-a făcut mare. Mare, din punct de vedere moral, vreau să spun. Eu mă ocup de educația lui. Ce-o să se aleagă de el cînd eu n-oi mai fi? Nu are nici pașaport, ca să-l poți lua cu tine cînd pleci.

PRIMUL POLIȚIST: Domnul are cumva intenția să ne părăsească așa de repede?
PRIMUL BĂRBAT: Da. Vreau să mă întorc cît mai repede posibil.
PRIMUL POLIȚIST: Mai întîi va trebui să vă goliți valizele.

Bătrîna iese prin partea stingă a spectatorilor.

PRIMUL BĂRBAT: Mă întreb dacă era chiar ea. Ba da, ea era. Mă bucur că trăiește încă.
PRIMUL POLIȚIST: Nu ar fi amabil să nu vă duceți să-i vedeți și pe ceilalți. Eu nu vă dau valizele. Nu imediat, vreau să spun, în orice caz.

Din dreapta spectatorilor, apar doi bărbați de vîrstă medie, Philippe și Paul.

PRIMUL BĂRBAT *(către cei doi):* Vă cunosc, sau mai degrabă nu vă cunosc? Ba da, vă recunosc. Sînteți Marius și Cezar.
PRIMUL POLIȚIST: Voiați să vă revedeți vechii colegi. Iată doi dintre ei. Domnul Philippe și domnul Paul. Directori și ei.
PHILIPPE *(Primului Polițist):* Ce te bagi dumneata?
PAUL: Nu putem să ne ocupăm de omul acesta și de angoasele lui. Avem prea multe altele de făcut.
PRIMUL POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Ce vă ziceam eu!
PAUL: Veniți de departe, ca străin, ca spectator.
PRIMUL BĂRBAT: Mi se pare că orașul s-a schimbat foarte mult Străzile sînt aceleași, oamenii sînt aceiași și, totuși, alții.
PHILIPPE *(Primului Polițist):* De cînd poartă un funcționar în uniformă valizele străinilor?
PRIMUL POLIȚIST: Vă rog să mă iertați! *(Pune jos valizele și ia poziția de drepți.)* Cum omul face parte din familie, am crezut că pot s-o fac, ba chiar am crezut că e de datoria mea să... Valizele sînt foarte grele.
PAUL: Lasă-l să se descurce singur.
PRIMUL BĂRBAT: Facem parte din echipa redacțională a ziarului vostru. Dați-mi noua adresă a ziarului. Aș vrea să-mi public amintirile de călătorie.
PHILIPPE *(lui Paul):* Tu auzi ce spune?!
PAUL *(Primului Polițist):* Continuă să-l supraveghezi, dar discret și de la depărtare.

Primul Polițist iese prin stînga, Philippe și Paul se întorc brusc și ies prin dreapta.

PRIMUL BĂRBAT: Ei, haide, zău, ne aveam ca fraţii. Am lucrat deja împreună. Voi mi-aţi spus să plec. Aţi uitat. E mult de atunci. *(Rămîne singur pe scenă cîteva secunde, cu valizele în mîini.)* Pe unde-i drumul? *(Din dreapta intră un poliţist cu o masă, în vreme ce un altul aduce un scaun. Primul poliţist se aşază, îşi pune coatele pe masă; celălalt rămîne în picioare. Primul Bărbat se apropie de masă, cu valizele în mînă.)*

PRIMUL POLIŢIST: De cînd aţi intrat în ţară, aţi încercat să vedeţi oameni, să contactaţi funcţionari onorabili ai administraţiei noastre. De ce? Mai întîi. scoateţi-vă pălăria..

PRIMUL BĂRBAT: Nu înţeleg.

PRIMUL POLIŢIST *(către Al Doilea):* Nu mai ştie limba. Tradu-mi ce a spus.

AL DOILEA POLIŢIST: Zice că nu înţelege.

PRIMUL POLIŢIST: Toţi zic la fel.

PRIMUL BĂRBAT: Voiam să-mi revăd prietenii.

AL DOILEA POLIŢIST: Zice că nu reîntîlnirea prietenilor era adevăratul scop al călătoriei sale.

PRIMUL BĂRBAT: Am venit ca turist, printr-o agenţie de turism. Mi-au făcut un preţ convenabil. Nu ştiu nici eu de ce am cedat ispitei de a mă întoarce, fie şi pentru foarte puţină vreme.

AL DOILEA POLIŢIST: Zice că a venit în ţară în scopul culegerii de informaţii secrete şi că voia să-şi folosească vechile relaţii de aici în scopul obţinerii de date. Zice că avea de gînd să stea foarte mult aici, poate pentru totdeauna. Dovadă e faptul că primul drum l-a făcut la cimitir.

PRIMUL BĂRBAT: Nu am uitat de tot limba. Am spus că aş vrea să merg la cimitir fiindcă multe dintre rudele şi cunoştinţele mele au murit. Voiam să mă rog la mormintele lor. Scăzîndu-i pe morţi, aveam să aflu numărul exact al celor rămaşi în viaţă. Simplă scădere aritmetică.

PRIMUL POLIŢIST: Astfel de calcule sînt interzise la noi.

PRIMUL BĂRBAT: Nu mai sînt cetăţean al ţării dumneavoastră.

AL DOILEA POLIŢIST: Zice că nu mai este cetăţean al ţării noastre.

PRIMUL POLIŢIST: Aţi lăsat să vă cadă aceste foi de hîrtie. Le recunoaşteţi?

AL DOILEA POLIŢIST *(Primului Bărbat):* Aţi lăsat să vă cadă aceste foi de hîrtie, le recunoaşteţi?

PRIMUL BĂRBAT: Da. Desigur. Cum le-aţi găsit?

AL DOILEA POLIŢIST *(către Primul Poliţist):* Nu-i prea sigur că le recunoaşte.

PRIMUL POLIȚIST *(către Primul Bărbat):* Dumneata nu ai dreptul să-mi pui mie întrebări.

AL DOILEA POLIȚIST *(către Primul Bărbat):* Dumneavoastră nu aveți dreptul să-i puneți întrebări.

PRIMUL POLIȚIST *(privind documentele, către Primul Bărbat):* Asta-i o scrisoare. Ilizibilă. Vezi că-i ilizibilă, de vreme ce nu știai cui o adresezi. Tocmai ați declarat acest lucru.

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Tocmai ați declarat acest lucru.

PRIMUL POLIȚIST: Se pot citi totuși două cuvinte: competiție și neputință.

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Așa ați scris: competiție și neputință.

PRIMUL POLIȚIST: Așa ceva ar putea fi considerat drept ultraj la adresa forței publice.

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Așa ceva ar putea fi considerat drept un ultraj la adresa forței publice.

PRIMUL BĂRBAT: Asta nu era nicidecum intenția mea.

AL DOILEA POLIȚIST (*Primului/ Polițist):* Nu e sigur că aceasta ar fi fost în proporțiede sută la sută intenția sa, cel puțin nu conștient

PRIMUL BĂRBAT: Eu nu sînt un inamic al autorității. Eu nu fac politică.

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Polițist):* Zice că detestă autoritatea, fapt pe care pînă acuma l-a ascuns. Și mai zice că politica lui se opune politicii noastre.

PRIMUL BĂRBAT *(celor doi polițiști):* Eu nu am spus așa ceva.

PRIMUL POLIȚIST *(Primului Bărbat): În cazul* acesta, ce înțelegeți dumneavoastră prin cuvîntul „cormoran"?

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Ce înțelegeți prin cuvîntul „cormoran"?

PRIMUL BĂRBAT *(Celui De-al Doilea Polițist):* Nu cred că ați găsit acest cuvînt prin documentele mele.

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Polițist):* Scrie atît de urît, încît zice că se miră cum de ați putut descifra cuvîntul „cormoran" în textele lui.

PRIMUL POLIȚIST: Vă rog să-mi răspundeți fără nici un comentariu și cu maximă precizie.

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Ce înțelegeți prin cuvîntul „cormoran"?

PRIMUL BĂRBAT: O pasăre mare, un general roman, eroul unui roman de aventuri.

PRIMUL POLIȚIST *(către Al Doilea):* Ce-a zis?

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Polițist):* A zis că e un iepure, o galinacee și-o cioară.

PRIMUL POLIȚIST: Exact așa înțelesesem și eu. Vezi bine că este absolut conștient de acțiunile și cuvintele întrebuințate.

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Cazul dumneavoastră e grav. Dar nu disperat. Voi încerca să vă ajut

PRIMUL POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Mai văd în textul dumneavoastră expresia: „Nu e un sparanghel". Și după aceea: „Asta nu-i o coadă de sparanghel".

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Polițist):* Asta înseamnă: „Voi face mai bine data viitoare".

PRIMUL POLIȚIST: Chiar așa, expresia e ambiguă. *(Primului Bărbat:)* Adică cum vine asta, că veți face mai bine data viitoare? În ce sens?

PRIMUL BĂRBAT: În toate sensurile.

PRIMUL POLIȚIST *(celui de-Al Doilea):* Ce-a zis?

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Polițist):* Cică-n toate sensurile.

PRIMUL POLIȚIST (Celui De-al Doilea): E șmecher. E versat *(Către Primul Bărbat):* În aparență, expresia „Nu e un sparanghel și nici o coadă de sparanghel" nu poate fi considerată ultraj la adresa forței publice. Asta răscumpără totul, adică șterge dintr-o dată toate atitudinile și concepțiile dumneavoastră reacționare. Puteți circula liber. Gata, sînteți liber. *(Către Al Doilea Polițist:)* Trebuie supravegheat în continuare. Ești însărcinat cu această misiune.

PRIMUL BĂRBAT *(către Al Doilea Polițist):* Ce-a zis?

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Sînteți liber. Puteți ieși de-aici.

PRIMUL BĂRBAT *(Celui De-al Doilea Polițist):* Mulțumesc. Mă simt cam prost fără pașaport. Îmi puteți spune unde este Ambasada Franței, sau Consulatul Academiei din Paris, să mă duc să-mi fac alt pașaport?

Primul Polițist iese ducîndu-și masa și scaunul.

AL DOILEA POLIȚIST *(Primului Bărbat):* Mergeți drept înainte și oricum veți găsi fie ambasada, fie academia. Totul e drept, orașul e rotund. Aveți nevoie de pașaport, fiindcă, dacă puteți să călătoriți prin țară, în schimb, ca să ieșiți din țară aveți nevoie de un act special semnat în acest sens. Pe drum, înainte să ajungeți la destinație, o să dați de-o mlaștină mare. Aveți cizme? După mlaștină, o să dați de vechea academie, care acum este ocupată de armată, deci nu măi e valabilă. Deci

trebuie să mergeți mai departe. Veți trece, precis, pe străzi fără case, ori cu străzi în flăcări, însă ceva mai departe, la poalele coastei, veți da peste casele prietenilor dumneavoastră. Cam dărăpănate, ce-i drept. Nu, nu, valizele am să vi Je păstrez eu, ca garanție. Imediat ce vă veți termina călătoria, vi le voi înapoia. (*Iese cu valizele.)*

PRIMUL BĂRBAT: Ce-o să mă fac fără valize? Nu tu pașaport, nu tu valize. Nici măcar nu am întrebat cum se cheamă strada. (*Încearcă să descifreze pe o plăcuță numele străzii.)* Nu mai cunosc limba țării. Văd că e scris și în latină. Am uitat și latina. Ce să fac? Să merg drept înainte, cum mi s-a spus.

SCENA XI

Din dreapta, apare o Femeie.

PRIMUL BĂRBAT *{către Femeie):* Doamnă, iertați-mă, vă rog, îmi puteți da o informație? Nu cumva știți unde este ambasada din Paris? Mi-am pierdut pașaportul, mi-am pierdut valizele. Aș dori de la ambasadă un pașaport, ca să-mi pot dovedi identitatea. Nu pot nici să rămîn, nici să ies din țară. Mi-ar trebui un permis ca să ies, să mă întorc acasă. Sînt un călător venit din străinătate. La drept vorbind, nu sînt chiar un străin, sînt un vechi compatriot, da, da, sînt originar de aici, din țara dumneavoastră. Aș fi putut avea două naționalități și nu am nici una. Numai ambasada, sau consulatul mă pot scoate din acest impas.

FEMEIA: Ce vorbiți, domnule? Nu înțeleg ce spuneți.

PRIMUL BĂRBAT: Caut ambasada și nu înțeleg inscripțiile străzilor, deoarece sînt scrise în latină. Pe vremuri știam latinește, dar am uitat totul între timp. Vă rog să-mi arătați pe unde s-o apuc.

FEMEIA: Nu înțeleg o iotă. În ce limbă o vorbi omul ăsta? Precis că sînteți străin.

PRIMUL BĂRBAT: Sînt turist străin. Vin de la Paris. La drept vorbind, nu prea știu dacă sînt străin sau nu.

FEMEIA: Nici măcar nu știe dacă-i străin sau nu. Dacă nu știe, înseamnă că este. Dacă nu știe, înseamnă că se ascunde. Trebuie că are el ceva pe conștiință.

PRIMUL BĂRBAT: Va asigur că nu am făcut nimic rău. Nu am comis nici o greșeală.
FEMEIA: Nu e treaba mea să judec oamenii. Și la urma urmei, nu vă înțeleg deloc.

Apare, din stînga, un Polițist.

POLIȚISTUL *(Femeii):* Nu e voie să se stea de vorbă cu cetățeni străini.
FEMEIA: El m-a acostat
POLIȚISTUL: Nu trebuie să-i răspundeți.
FEMEIA: Oricum, n-a fost nici o conversație, fiindcă nu înțeleg nimic din ce zice. Nu știu în ce limbă vorbește.
POLIȚISTUL *(Femeii):* Ești arestată. Hai, gata, la secție.
FEMEIA: Dacă vă spun că el e de vină! Nu faceți asta, copiii mei mă așteaptă acasă.
POLIȚISTUL: O să se ocupe statul de ei. Ai să dai explicații la comisariat

Polițistul se îndreaptă spre ieșirea din stînga, ducînd-o pe Femeie.

POLIȚISTUL *(înainte să iasă, spre Primul Bărbat):* Dumneata ești pus sub observație. Ți se studiază cazul.
PRIMUL BĂRBAT: Voi face plîngere la ambasadă.
POLIȚISTUL: Nu există nici o ambasadă. *(Iese împreună cu Femeia.)*
PRIMUL BĂRBAT: Ba da, există una. Am întrebat înainte să vin aici și am aflat că există.

Din dreapta apare un Bărbat.

AL DOILEA BĂRBAT *(către Primul Bărbat):* Și totuși v-am spus. V-am spus să nu întreprindeți această călătorie, să nu vă părăsiți țara, să nu ieșiți din Paris, nici măcar din cartierul unde locuiți, și nici măcar să nu vă părăsiți apartamentul. Ce manie au și oamenii să călătorească! V-am spus și v-am răsspus: peste tot e primejdie. Mai ales pentru un om în situația dumneavoastră. Acolo erați la adăpost. Mi-ați promis că nu veți pleca nicăieri și că veți sta liniștit Și, uite, acuma vă plimbați pe aici, vă agitați, uitați.
PRIMUL BĂRBAT: Am uitat. Adică mi-aduc aminte că am hotărît să nu mă întorc niciodată în țara asta. Am uitat cum am uitat asta. Am uitat cum m-am hotărît să nu revin niciodată aici.

Cum, oare, voi fi luat această decizie? La urma urmei, nici nu era propriu-zis o decizie. Proibabil că m-am comportat automat. Mai mult ca sigur că va fi fost în vis.

AL DOILEA BĂRBAT: Spiritul dumitale este unui aventuros. Şi nu ai curajul de a-ţi asuma aventura. Te crezi un mare îndrăzneţ, un campion al riscurilor, însă nu ai capacitatea psihologică de a-ţi asuma aventurile. Dimineaţa, cînd te trezeşti, te apucă frica...

PRIMUL BĂRBAT: Dimineaţa, da, mi-e frică. Mi-e frică şi noaptea, cînd am insomnii.

AL DOILEA BĂRBAT: Curaj ai numai după-amiaza, după ce-ai făcut injecţia...

PRIMUL BĂRBAT: Acum e dimineaţă sau după-amiază?

AL DOILEA BĂRBAT: În această perioadă a anului, după-amiezele sînt scurte. Deja uite că apar ceţurile serii. Îndrăzneala dumitale se va preface-n fum.

PRIMUL BĂRBAT: Nu-mi place întunericul. Recunosc: mi-e frică, mi-e foarte frică în ţinutul ăsta plin de primejdii. Dacă n-aş fi fost decît un turist era bine. Turiştii nu riscă nimic. Niciodată nu am reuşit să fiu turist cu adevărat M-am băgat singur în gura lupului. În ghearele dracului. În burta chitului. Am ajuns cu voia mea la porţile iadului. În chiar mijlocul infernului.

AL DOILEA BĂRBAT: Asta numai din prostia dumitale. Din faptul că nu îţi cunoştLpropriile forţe. Habar nu ai cine eşti şi cît poţi. Trăiai pînă acurrTîritr-o oază înconjurată de infera. Erai la adăpost. Ei, dar uite-i pe turiştii din grupul meu. Eu le sînt ghid.

Din stînga, apar turişti (costumaţie specifică, aparate de fotografiat etc.), două femei şi doi bărbaţi. Al Doilea Bărbat, care li se alătură, poartă două valize.

PRIMUL TURIST *(către Al Doilea Bărbat):* Ah! aici eraţi. *(Către ceilalţi turişti:)* Uite-l pe ghidul nostru. *(Celui De-al Doilea Bărbat:)* Ce frumuseţi ne mai arătaţi pe ziua de azi? Vom vedea botul lupului?

PRIMUL BĂRBAT *(turiştilor):* Nu vă băgaţi în gura lupului!

PRIMUL TURIST: Bravo! Gura lupului!

TURIŞTII: Gura lupului!

A DOUA TURISTĂ: E amuzant

AL DOILEA TURIST: Instructiv!

AL DOILEA BĂRBAT: Aşa e prevăzut în program.

AL DOILEA TURIST: Şi ghearele dracului?

PRIMA TURISTĂ: Şi burta chitului?
A DOUA TURISTĂ: Şi porţile iadului?
PRIMUL BĂRBAT *(turiştilor):* Nu vă duceţi acolo. Vă implor, nu va duceţi.
AL DOILEA BĂRBAT *(turiştilor):* Porţile iadului le vom vizita la sfîrşitul dimineţii. Chiar acolo vom lua masa.
PRIMUL BĂRBAT *(către ghidul care nu-l ascultă):* Duceţi-i pur şi simplu la muzeu. *(Turiştilor:)* Mergeţi numai la muzeu.
PRIMUL TURIST *(Primului Bărbat):* N-are de ce să ne fie frică.
AL DOILEA TURIST: Sîntem cu paşapoartele în regulă.
PRIMUL TURIST: Şi cu vizele la zi.
A DOUA TURISTĂ: Avem ambasada noastră.
PRIMUL TURIST: Avem bilete de avion dus-întors, cu locurile deja rezervate.
AL DOILEA TURIST: Avem locurile rezervate în avion.
PRIMA TURISTĂ: Avem bilete rezervate şi la vaporul cu care ne vom continua călătoria.
A DOUA TURISTĂ: Sîntem O.K.
CEILALŢI TURIŞTI: Sîntem O.K.
AL DOILEA BĂRBAT: Sînt O.K.
PRIMUL BĂRBAT *(către Prima Turistă):* Doamnă, eu vă cunosc. Sînt compatriotul dumnevoastră. Numai că nu am paşaport. Nu mă recunoaşteţi? Sînt vecinul dumneavoastră. Locuim în acelaşi cartier, ne-am ciocnit adesea pe stradă. *(Către ceilalţi, luîndu-i unul după altul:)* Mă recunoaşteţi? Nu se poate să nu mă recunoaşteţi. Am plecat împreună la drumul ăsta. Eu m-am rătăcit de grup. Eram, de fapt, de la început cu voi. Luaţi-mă cu voi.

Ceilalţi turişti îl privesc miraţi fiecare, după care-şi iau un aer indiferent, exclamînd:

PRIMUL TURIST *(Primului Bărbat):* Vă înşelaţi, domnule.
PRIMA TURISTĂ: Nu-mi aduc aminte de figura dumneavoastră.
AL DOILEA TURIST: Faceţi confuzie. N-am fost niciodată amîndoi la aceeaşi cafenea. Îi ştiu pe toţi oamenii din cartier, locuiesc acolo de douăzeci de ani. Nu v-am văzut niciodată.
PRIMUL BĂRBAT *(către A Doua Turistă):* Nu mai departe decît săptămîna trecută, eu v-am ajutat, stimată doamnă, să vă căraţi plasele de la piaţă.
A DOUA TURISTĂ: Nu mă duc niciodată la piaţă.
PRIMUL BĂRBAT: Ei, zău, cum aşa, vă rog să vă aduceţi aminte !

AL DOILEA BĂRBAT *(Primului Bărbat):* Ei, haide, haide, zău, nu mai vorbi prostii. *{Turiștilor:)* Să mergem, doamnelor și domnilor. Veniți după mine. ne așteaptă autobuzul.

Al Doilea Bărbat iese prin dreapta, urmat de turiștii care se grăbesc voios, scoțînd exclamații de veselie. Înainte de a ieși din scenă, Al Doilea Bărbat lasă cele două valize în mijlocul scenei.

PRIMUL BĂRBAT *(strigînd în urma celorlalți):* Nu mă lăsați singur! *(Se uită la valize.)* Spun toți că nu mă recunosc, dar umblau cu valizele mele. Nu am știut eu să le vorbesc. Precis că asta e: n-am fost în stare să le vorbesc cum trebuie. *(Ia cele două valize, după care se așază pe una dintre ele.)* Precis că-n a treia valiză se afla soluția. Să fi uitat-o eu pe undeva? Mi-or fi furat-o? *(Din stînga, intră o domnișoară.)* Domnișoară, domnișoară ! Și pe dumneavoastră vă cunosc. Mai țineți minte, în concediu... săptămîna trecută, anul trecut. Jacqueline vă cheamă, nu-i așa? Aveți optsprezece ani.

TÎNĂRA: Așa este. Acum am douăzeci și cinci.

PRIMUL BĂRBAT: Deja?! Ce repede trece vremea!

TÎNĂRA: Timpul trece repede, nu știați?

PRIMUL BĂRBAT: Ba da, cum să nu, cine n-o știe? Dar nu credeam că chiar așa de repede. Asta zău că nu știam, că trece chiar așa de repede. Ziceați că anul trecut aveați optsprezece ani.

TÎNĂRA: Iar acum am douăzeci și șase. Pentru moment

PRIMUL BĂRBAT: Păi, înseamnă că în curînd o să mă ajungeți. Eu fac parte dintr-o generație pentru care timpul dura mai mult. Iar pe vremea tatălui meu, clipele erau încă și mai lungi. Fiecare clipă dura două săptămîni. Două săptămîni la cursul de astăzi. Tatăl meu așa îmi spunea: că, pe vremea lui, cînd ajungeai la treizeci și cinci de ani, gata viața Strămoșii noștri mureau foarte tineri, numai că trăiau mult mai mult decît noi. Cu mult mai mult decît noi.

TÎNĂRA: Din cauza aceasta se sinucid astăzi tinerii. Ori sînt uciși. Așa se face că încremenesc în tinerețe pentru totdeauna. Sînt bătuți în cuie în panoplia eternității. Gata, am plecat Mă grăbesc, trebuie să-mi serbez ziua de naștere. Dacă întîrzii un minut, trece ora și am deja treizeci de ani. Deja trebuie flori mai multe. Vîrsta costă. *(Iese. Scena este acum traversată de un Bărbat, de la stînga la dreapta.)*

BĂRBATUL: Nu e peste tot la fel. Există țări încete și țări accelerate.

(Iese. Iese și Primul Bărbat, cu valizele.)

SCENA XII

Scena e goală. Din fund, apare o Femeie.

FEMEIA *(Jocul ei va exprima, cu zăpăcită candoare, neliniștea abandonatului):* O cabină telefonică, vă rog.

Un bărbat aduce o cabină telefonică, pe care o așază în mijlocul scenei, după care se retrage. Femeia intră în cabină și ridică receptorul.

FEMEIA *(formînd numărul): 2,* 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, alo! Tu ești, draga mea? Da, eu sînt. Sînt într-o cabină telefonică mobilă. Da, o cabină ambulantă. Da, este o nouă invenție a Poștei. Au intervenit doctorii și am obținut-o. Mi-a adus-o un infirmier de la spital. Nu, nu e numai pentru bolnavi, e pentru toată lumea, în general. Nu știu de ce, probabil pentru igienă. Pentru salubritatea publică. Nu, nu e nicidecum ca să-i spioneze pe oameni. Nu e nimeni aici. Și sînt sigură că telefonul nu e ascultat. Nu sînt bolnavă. M-au lăsat să ies. Tu mi-ai zis să-ți telefonez. Ba nu, nu s-a schimbat nimic. Văd că nu mă crezi. Pot să vin la tine? Pot să vin... chiar acum?

Din fund apare Primul Bărbat, cu valizele în mîini, și se apropie de cabină.

PRIMUL BĂRBAT: Un telefon. Poate că asta-i salvarea mea.

FEMEIA *(la telefon):* Zici că să nu vin? Vreau să te văd. Ba nu, nicidecum, soțul tău nu se va supăra Știi bine că am făcut școala împreună. Era de acord, nu era deloc gelos pe mine. Știe cît de mult ținem una la alta Cum? Ai un alt soț? Te-ai recăsătorit? Cu cine? Cu blondul acela? Ah, ce drăguț. Da, l-am văzut la tine. Zici că nu-l cunosc? Și nici el nu mă cunoaște? Alo, alo, dar nici nu vrea să mă cunoască? Ce groaznic !

PRIMUL BĂRBAT *(pune jos valizele, lîngă ușa cabinei):* Doamnă, vă rog să vă grăbiți, am de dat un telefon urgent !

FEMEIA: Un moment, domnule, vă rog. *(Apropie din nou receptorul:)* Nu e cu putință! Acum două zile, cînd am intrat în clinică, erai măritată cu același bărbat. Cum șase luni? Au

trecut șase luni? Doamne, ce relativ e timpul! Dar nu mă înșel eu, există calendarul. Eu am calendarul oficial. Ai tu un altul? Tu ai un ofițer, nu un oficial? ! Oficialul era al meu. Al nostru. Nu mai avem nimic în comun? Nici măcar timpul nu mai este același pentru noi? Bine, dar atunci ce-o să ne facem? Ce-o să se întîmple cu noi?

PRIMUL BĂRBAT: Vă rog să vă grăbiți, domnișoară, vă rog mult

FEMEIA *(Bărbatului):* Zice că ea are alt calendar.

PRIMUL BĂRBAT: Asta n-are nimic de-a face cu telefonul. Și, de fapt, mie îmi vine să fac pipi.

Jocul este firesc, deloc șarjat, cu acea neliniște a copiilor care stau să facă pe ei.

FEMEIA: Și mie-mi vine, dar mă țin. Faceți pipi mai întîi, și veniți după aceea la telefon. Liniștit.

Același joc simplu, fără efecte și, mai ales, fără umbră de vulgaritate, ca într-un vis neliniștit.

PRIMUL BĂRBAT: Nu, eu trebuie mai întîi să telefonez. Trebuie imediat să dau un telefon. *(Rămîne nemișcat.)*

FEMEIA *(la telefon):* Dacă nu mai trăim același timp, atunci să ne întîlnim în altă parte. Undeva în spațiu. Unde vrei tu. Ascultă, am trăit ca două surori gemene. Îmi fac eu iluzii? Deci mă refuzi. Eu țin enorm la tine, draga mea. Fără tine, am să mor. E ca și cînd aș fi tăiată în două. De una singură nu voi avea decît o jumătate de inimă.

PRIMUL BĂRBAT *(aparte, angoasat):* Să telefonez mai întîi, sau să fac pipi?-Oare cum o fi recomandabil?

FEMEIA *(la telefon):* Chiar nu vrei? Tot timpul trăiam cu poza ta în față. Ma uitam ce ochi aveai, sărutam fotografia, îți mîngîiam părul, îți mîngîiam fața din fotografie. Iar cînd închideam ochii nu vedeam decît chipul tău. Nopțile, în insomniile și coșmarurile mele, la sfîrșitul coșmarurilor și al insomniilor, acolo apărea chipul tău și mă simțeam imediat eliberată de spaime. Erai mereu acolo. Știi și tu asta? Ce contează pentru mine faptul că soțul tău e pilot de bombardier și că ucide oameni și face prăpăd în orașe? Nu înseamnă nimic. Tot ce contează ești tu, floarea mea, icoana vieții mele.

PRIMUL BĂRBAT: Doamnă, nu mai pot, vă rog să mă înțelegeți, abia mă mai țin.

FEMEIA *(Primului Bărbat):* Domnule, vă rog să mă înțelegeți. *(La telefon:)* Te rog să mă înțelegi, iubirea mea.

PRIMUL BĂRBAT *(fără gesturi):* Mă doare-n cot, auzi? Mă doare-n cot.

FEMEIA *(la telefon):* Înțelege-mă, te rog, te rog din suflet. Te implor. Cum adică, am greșit numărul? Ah, deci nu ești tu?... Zici că tu ești, dar că ai alt număr de telefon? Poate că e prea multă nefericire în lume, ca să te mai poți gîndi și la mine, cu necazurile mele. Poate că te doare-n cot de toate necazurile din lume, dar nu și de ale mele, zău, te rog, nu și de ale mele. Fă o excepție, îngerul meu, demonul meu. *(Plînge.)* Sînt o zdreanță.

PRIMUL BĂRBAT: Mă lasă rece. Grăbiți-vă. E rîndul meu să telefonez.

FEMEIA *(la telefon):* Mor, înțelegi? Vreau să mor. Da, știu, mai există alte milioane de oameni. Ei bine, gata, asta e, închid telefonul și mor.

PRIMUL BĂRBAT *(Femeii):* Doamnă, zău așa, terminați odată!

FEMEIA *(închide telefonul):* Gata, e liber. *(Se prăbușește.)*

PRIMUL BĂRBAT: În sfîrșit. *(Deschide ușa cabinei, ridică trupul Femeii, îl trage pînă la marginea scenei, după care dă fuga spre telefon. Dă să ridice receptorul, se răzgîndește, își ia valizele și le așază între ușile batante ale cabinei, ca să le mențină deschise.)* Așa le voi putea supraveghea mai bine. *(Ridică receptorul și ascultă.)* Nu are ton. Ah, moneda. *(Se caută febril în buzunare.)* Numai de-aș avea o monedă. *(Se caută prin toate buzunarele.)* Asta e, am găsit un jeton. *(Încearcă să-l introducă în aparat.)* Nu merge. Trebuie să mai am și altele. *(Se caută din nou, din ce în ce mai agitat, de mai multe ori.)* Ăsta nu-i bun, asta nu-i bună, nici asta... *(Asudă, își șterge fruntea, caută iarăși în buzunare și dă de altă monedă, pe care o introduce în aparat.)* Ah, asta-i bună! *(Formează numărul.)* 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 *(Așteaptă cîteva clipe.)* Nu are ton. Ca să poți avea o convorbire, trebuie să ai ton în prealabil, așa este în toate țările. *(Pune receptorul, așteaptă, îl ridică iar și așteaptă iar.)* Aha! are ton, are ton. În sfîrșit, o voce! Alo, consulatul? Consulatul? Alo, alo, cum nu e bun numărul? *(Închide, ridică iar și formează din nou.)* 1,2, 3,4, 5,6, 7, 8, 9, 10, 11.

Se aude o oace care răspunde, la început mai slab, apoi din ce în ce mai tare, amplificîndu-se peste toată scena.

VOCEA: Numărul format nu există. Vă rugăm sa consultați cartea de telefon. Numărul format nu există. Vă rugăm să consultați cartea de telefon. Numărul format nu există. Vă rugăm să consultați cartea de telefon. Numărul format nu există. Vă rugăm să consultați cartea de telefon.

PRIMUL BĂRBAT: Ba există, vă asigur. E numărul bun.

VOCEA: Numărul format nu există. Vă rugăm să consultați cartea de telefon.

PRIMUL BĂRBAT: La dracu' ! *(Închide. Se caută febril în buzunare. Nu găsește o monedă. Deschide o valiză. Caută. Scoate din valiză diverse obiecte, rufărie, batiste, pe care le răspîndește împrejur. Găsește o foaie de hîrtie.)* Uite numărul. *(Citește:)* 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. 10, 11. Ăsta-i numărul cel bun. Ar fi trebuit să-l țin bine minte. *(Se duce la cabina telefonică, ridică, se răzgîndește, închide, se întoarce la valiză și pune nervos toate obiectele în interior. Se asigură că valiza e bine închisă, după care o așază în ușa cabinei. Ridică iarăși receptorul și formează numărul.)* 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. Adineaori am greșit Am format 12. Asta-i fiindcă nu am pus moneda. Unde-i moneda? *(Caută febril pe jos. O găsește, în sfîrșit. Cu mînă tremurătoare, pune moneda în aparat, ridică și formează numărul:)* 1, 2, 3, 4, 5, 6. 7, 8, 9, 10, 11… 11.

O VOCE *(neutră, de robot):* Toate liniile sînt ocupate. Vă rugăm să aveți răbdare cîteva secunde, vă mulțumim. *(Mai tare:)* Toate liniile sînt ocupate. Vă rugăm să aveți răbdare cîteva secunde, vă mulțumim.

Imediat, se aude o muzică de jazz violentă, reverberată deasupra întregii scene.

PRIMUL BĂRBAT: Răbdare, răbdare, răbdare.

Dinspre stînga spectatorilor se aud împușcături, după care apare - mergînd pe ritm de jazz - un Bărbat în uniformă și cu o mitralieră în mînă; se îndreaptă spre dreapta, trăgînd cu arma, în vreme ce muzica de jazz continuă.

PRIMUL BĂRBAT: Ce faceți?!? Nu mai aud nimic.

BĂRBATUL ÎN UNIFORMĂ: Trag după fugari.

PRIMUL BĂRBAT: Precis că ei nu vor să fie omorîți.

BĂRBATUL ÎN UNIFORMĂ: Nici eu nu vreau să fiu omorît. Nici dumneavoastră nu vreți să muriți. Ce să-i faci? Asta e. *(Continuă să tragă și iese prin dreapta.)*

O FEMEIE ÎN UNIFORMĂ (*vine din stînga, la fel, trăgînd cu mitraliera și îndreptîndu-se spre stînga. Și ea merge parcă dansînd în ritm de jazz)'.* Nimeni nu vrea să moară. Ce păcat ! *(Iese trăgînd, prin dreapta. Muzica încetează brusc.)*

FEMEIA ÎN UNIFORMĂ: Să n-aveți grijă, nu se trage în cei care dau telefon. Sînteți la adăpost. *(Iese.)*

PRIMUL BĂRBAT: Alo !

VOCEA AUTOMATĂ: Numărul format nu există. Vă rugăm să consultați cartea de telefon.

ALTĂ VOCE *(din telefon, de data aceasta mai metalică):* Vă putem branșa pe altă linie. Acolo vi se va răspunde.

PRIMUL BĂRBAT *(la telefon):* Domnule Consul general, domnule Ambasador, dacă ați ști, dacă ați ști... Dumneavoastră știți tot Vă aud foarte prost. E mult zgomot în aparat.

VOCEA DE BĂRBAT *(din telefon):* Închideți. Se trage de peste tot. Vă fac legătura la alt aparat, în pivniță. Repetați.

PRIMUL BĂRBAT: Să încercăm să vorbim, totuși. Poate că altă dată n-am să vă mai găsesc. Poate că altă dată n-am să vă mai găsesc !

VOCEA: închideți. Formați din nou 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

PRIMUL BĂRBAT *(închide):* Nu mai am fise. *(Deschide cabina și strigă:)* O fisă! Pentru numele lui Dumnezeu, o fisă! *(Se aude ecoul:)* Fisă... isă... să... ăăă.

Ia valizele și le pune în mijlocul scenei. Se așază pe o valiză, o deschide pe cealaltă, mai calm, oarecum plictisit.

Dinspre stînga spectatorilor, deplasîndu-se către dreapta, apare un medic, în halat alb. Pe piept are o cruce mare roșie și ține în mînă un clistir. În spatele doctorului, o infirmieră, tot în halat alb cu cruce roșie pe piept, avînd în mînă o pereche uriașă de foarfeci.

INFIRMIERA: Drept înaintea dumneavoastră, domnule doctor, se află cadavrele. Zac întinse pe hectare și hectare, așa că e destul de lucru.

DOCTORUL: Asta-i datoria oricărui medic.

PRIMUL BĂRBAT: Ce-aveți de gînd să faceți?

INFIRMIERA: Mergem să-i învie m. Noi practicăm euthanasia pe invers.

PRIMUL BĂRBAT: Dar poate că ei nu sînt de acord.

DOCTORUL: N-o să li se ceară părerea. Noi avem nevoie de figuranți, de partizani și de militari.
PRIMUL BĂRBAT: Dar asta o să le facă rău.
DOCTORUL: Asta-i viața!
PRIMUL BĂRBAT: Îi înviați pentru totdeauna?
DOCTORUL: Numai cît să mai tresară o dată. Așa au hotărît autoritățile.
PRIMUL BĂRBAT: Păi, atunci, la ce bun?
INFIRMIERA *(Primului Bărbat):* Nu mai puneți atîtea întrebări, domnule. Sînteți cumva spion?
PRIMUL BĂRBAT *(în timp ce Doctorul și Infiermiera ies prin dreapta):* Vai de mine, nicidecum, eu îmi caut consulatul. Sînt turist străin. Mă rog, numai pe jumătate străin.
INFIRMIERA: Toată ziua numai asta spuneți.
DOCTORUL *(Infirmierei):* Hai mai repede, domnișoară.
VOCEA DOCTORULUI *(acum în culise):* Gata, la muncă.

Dispare și Infirmiera.
Din stînga spectatorilor intră Infirmierul. Ia cabina telefonică și o duce spre stînga. Primul Bărbat tresare.

INFIRMIERUL: Duc cabina de-aici. Fiecare la rîndul lui. Dumneavoastră nu mai aveți nevoie de fișă și nici de telefon. Trăim într-o țară democrată. Veți fi chemat la telefon. Veți auzi semnalul și veți putea răspunde.

Infirmierul iese prin stînga cu cabina. Dinspre dreapta se aud țipete, voci, agitație și orăcăituri de copii nou-născuți. Intră și traversează scena cei patru turiști din scenele precedente, împreună cu Ghidul lor, cel numit în scena XI Al Doilea Bărbat, care de această dată poartă șapcă și baston de poliție.

PRIMA TURISTĂ: Încîntător.
PRIMUL TURIST: A meritat tot efortul.
AL DOILEA TURIST: Am făcut fotografii.
A DOUA TURISTĂ: Numai taurii erau uciși. Foarte rar și toreadorul.
PRIMA TURISTĂ *(Ghidului):* Domnule, vă mulțumim fiindcă ne-ați arătat atîtea lucruri interesante.

Turiștii îl cadorisesc pe Ghid cu un pumn de bani; acesta își scoate șapca în semn de mulțumire.

GHIDUL: Săru'mîna, doam'lor şi dom'lor.
PRIMUL TURIST: Vă mulţumim pentru sinceritatea de care aţi dat dovadă.

Turiştii ies spunînd „la revedere" şi fluturînd batistele. Ghidul bagă banii în buzunar, îşi pune şapca pe cap şi se îndreaptă spre Primul Bărbat. Ghidul - pe care-l vom numi de acum Poliţistul - se apropie de Primul Bărbat, rînjeşte, după care se retrage în fundul scenei, unde rămîne nemişcat, cu privirea fixată pe Primul Bărbat.
Din dreapta spectatorilor, intră un soldat cu puşcă cu baionetă. Se opreşte la cîţiva metri de Primul Bărbat şi rămîne nemişcat, în tăcere. Primul Bărbat îi priveşte neliniştit pe cei doi, apoi se uită la stînga şi face cîţiva paşi spre culise, după care revine să-şi ia valizele. Ridică cu greu valizele şi face unul, doi paşi către ieşire, după care se opreşte, lasă jos valizele şi îşi şterge sudoarea de pe frunte.
Din stînga spectatorilor, apare o Femeie în uniformă şi cu o cravaşă în mînă. Face cîţiva paşi pe scenă şi se opreşte.

FEMEIA ÎN UNIFORMĂ: Sînt din ce în ce mai grele.
POLIŢISTUL: Eu i-am zis.

Scenă mută. Primul Bărbat face cîţiva paşi către Soldat, se întoarce la valize, apoi face cîţiva paşi către Poliţist. Poliţistul rînjeşte. Primul Bărbat revine lîngă valize, face cîţiva paşi către Femeia în uniformă, care-l ameninţă cu cravaşa. Primul Bărbat revine lîngă valize.

PRIMUL BĂRBAT: Am, totuşi, permis de conducere.

Ceilalţi trei surîd ironic. Primul Bărbat face din nou cîţiva paşi către Soldatul care-l ameninţă cu baioneta; se trage înapoi, se întoarce la valize, le ridică puţin, cu foarte mare greutate, după care le lasă jos şi se aşază pe una dintre ele. Se uită din nou la celelalte trei personaje, care rămîn nemişcate.

PRIMUL BĂRBAT: Pot să fumez?

Soldatul izbucneşte într-un hohot de rîs. Femeia ridică din umeri. Poliţistul se preface că se caută în buzunare.

PRIMUL BĂRBAT: De altfel, eu nici nu sînt fumător.

Cei trei fac cîţiva paşi către Primul Bărbat. Au un aer oarecum ameninţător. Se opresc la o anumită distanţă.

POLIȚISTUL: Aveți voie. Ce vi se cere e să nu depășiți limitele.

Primul Bărbat se ridică, se reașază, se ridică și se așază din nou pe una dintre valize, căutînd în cealaltă. Pe chip i se citește speranța. Scoate din valiză un nas fals, pe care și-l pune, niște ochelari negri, o mustață și o barbă false, pe care și le aplică pe față. Scoate o oglindă, se privește în ea, o bagă înapoi în valiză și închide. Acuma, e satisfăcut. Face cîțiva pași către Polițist.

PRIMUL BĂRBAT: Poftim, acuma nu mai sînt așa de grele. *{Polițistul face din cap semn că nu.)* Zău, uitați-vă că nu mai sînt același. *Soldatul rămîne neclintit.* Vedeți bine că sînt un altul. *(Către Femeie:)* Vedeți bine că sînt un străin, un turist străin. Vedeți bine că vă înșelați. *(Adresîndu-se celor trei, unul după altul:)* Gata, nu mă mai cunoașteți. Eu sînt altul. Nu mai sînt eu, ăsta nu este eu.

In tăcere, cei trei îl încercuiesc tot mai aproape. Soldatul îi pune baioneta în piept.

POLIȚISTUL *(smulgîndu-i masca Primului Bărbat):* Prost mai ești !
PRIMUL BĂRBAT: Îmi scapă numele meu, nu știu cum mă cheamă. Dar cînd o să mi-l amintesc, o să vedeți voi cine sînt.

Se aude soneria unui telefon, apoi o voce feminină, indiferentă.

VOCEA: Alo, domnu', domnul Consul vă așteaptă. Nu vă pierdeți rîndul.
POLIȚISTUL *(către Femeie):* Demachiază-l, că doar n-o să se prezinte cu fața asta înaintea domnului ambasador.

Femeia își aruncă cravașa și halatul-uniformă, sub care are un halat alb: a devenit machieuză. Scoate un burete dintr-o cutiuță și niște șervețele Kleenex pentru demachiat. Începe să-i curețe încetișor fața Primului Bărbat.

FEMEIA *(Primului Bărbat):* Puteți să vă păstrați pălăria pe cap.

În acest timp, Soldatul face stînga-mprejur și iese prin dreapta spectatorilor. Retrăgîndu-se cu fața spre scenă, Polițistul se oprește în fundul scenei, unde rămîne, cu mîinile încrucișate la spate.

FEMEIA *(Primului Bărbat, ştergîndu-i machiajul):* Încet, încet, domnule.

PRIMUL BĂRBAT: Grăbiţi-vă. Nu vreau să-mi treacă rîndul.

FEMEIA: Fiţi calm. Nu vă mai agitaţi atîta.

VOCEA: Domnul Consul general vă aşteaptă.

FEMEIA *(Primului Bărbat):* Numai un minut. O să vă aştepte. Gata, s-a terminat.

PRIMUL BĂRBAT: Doamnă, vă mulţumesc din suflet. *(Poliţistului:)* Trecerea e liberă, nu-i aşa? *(Îşi reia valizele.)*

POLIŢISTUL: Să vă dau înapoi aşa-zisele acte. Veţi avea nevoie de ele la domnul Consul, dacă doriţi să aveţi un nume. *(Primul Bărbat dă să iasă prin dreapta.)* Ieşirea nu e pe-acolo. *(Primul Bărbat dă să iasă prin stînga.)* Nici acolo. Pai da, dacă doriţi, toate drumurile duc la Roma. Noi vom fi cu ochii pe dumneata. *(Poliţistul iese prin fund.)*

PRIMUL BĂRBAT *(strigînd):* Vin acuma. Aşteptaţi-mă. *(Dă s-o ia prin dreapta, apoi prin stînga, apoi spre fund, iar spre stînga, hotărîndu-se, în sfîrşit, şi ieşind brusc din scenă. Cîteva clipe, scena rămîne goală. Din partea opusă celei prin care a ieşit Primul Bărbat, intră un altul, îmbrăcat sărăcăcios şi căutînd resturi pe jos.)*

OMUL PROST ÎMBRĂCAT: Uite-un chiştoc. Încă unul. Cu asta am două mucuri. Încă unul. Altul. Cu astea am patru. Iar cu astea şase. Şapte chiştoace. *(Continuă să caute.)*

SCENA XIII

Omul cu valizele (Primul Bărbat), Consulul, Secretara.
Un birou, un scaun.
Consulul stă pe scaun, la birou. Secretara, în costum de infirmieră, stă în picioare lîngă birou. De departe se aud explozii, ţăcănit de mitraliere; din timp în timp se văd în depărtare luciri de incendii şi explozii.

PRIMUL BĂRBAT: În sfîrşit, domnule Consul, nici nu vă puteţi imagina cît sînt de fericit că am găsit consulatul ţării mele. Şi, mai mult: că l-am găsit deschis. Nu aş fi putut să înnoptez afară, de frica asasinilor. Prin cîte primejdii n-am trecut ! Un coşmar, un adevărat coşmar. Nu, nu, n-am să vă povestesc aventurile prin care am trecut. A trebuit să fug, să mă apăr. Mi-am adus aminte de consulat că e la numărul 12, dar nu

știam pe ce stradă. Iar aici nu sînt străzi. Providența m-a ajutat Providența. Am scăpat ca prin urechile acului. De acasă nu mai am nici o știre, aveți cumva vreo scrisoare pe numele meu? Mă rog, asta are acum mai puțină importanță. Vă rog să-mi dați pașaportul, sau să-mi faceți unul nou. Și de viză am nevoie. Vă rog să mă ajutați să mă întorc în țară.

CONSULUL *(pe braț poartă brasarda Crucii Roșii):* Ați avut noroc să mă găsiți aici. Sîntem pe punctul de a rupe relațiile diplomatice cu această țară și, în plus, sînt acum aici în afara orelor de program. Numai cîteva zile mai stăm aici.

PRIMUL BĂRBAT: Sînt mort de oboseală.

CONSULUL: Nu vă așezați pe valize, s-ar putea să explodeze.

PRIMUL BĂRBAT: Pînă acum nu au explodat niciodată.

CONSULUL: În această țară, care se pregătește să intre în război împotriva noastră, totul poate constitui o capcană. Au instalate microfoane peste tot Nu face nimic, poate că încă nu s-au pus pe ascultare și, oricum, pînă diseară, beneficiem de imunitate diplomatică. *(Secretarei:)* Dați-i un scaun.

Infirmiera îi aduce un scaun Primului Bărbat; acesta se așază.

PRIMUL BĂRBAT *(așezîndu-se):* Ce bine e ! Dacă am putea sta pe scaun toată viața, pînă la sfîrșitul timpurilor, dacă am sta pentru eternitate - n-am mai avea nimic de cerut de la viață.

INFIRMIERA: Scaunele nu sînt veșnice.

CONSULUL: Încă nu s-a inventat scaunul etern, tot așa cum nu s-a inventat perpetuum mobile. În ce privește actele dumneavoastră, trebuie să ne grăbim. Aveți două fotografii?

PRIMUL BĂRBAT: Nu.

INFIRMIERA: Nu le mai dăm demult decît fotografii false.

PRIMUL BĂRBAT: Dar, dacă vreți, uitați-vă bine la mine, imprimați-vă în memorie chipul meu și încercați să mă țineți minte.

CONSULUL: O să încercăm. E greu.

INFIRMIERA: Cu ochelari.

Îi dă ochelari Consulului, ia și ea o pereche și se apropie amîndoi de chipul Primului Bărbat, uitîndu-se cu mare atenție la toate detaliile acestuia, după care își reiau amîndoi locurile.

CONSULUL *(Infirmierei):* Ce zici?

INFIRMIERA: Cred că merge. Cu condiția să rămînă cu aceleași haine.

CONSULUL: Și să nu-și schimbe drapelul.

PRIMUL BĂRBAT: Nu port drapel tot timpul.

INFIRMIERA: Chiar dacă nu purtați.

CONSULUL; Numele tatălui dumneavoastră?

PRIMUL BĂRBAT: Numele lui tata? Numele lui tata? Cred că-l chema... nu sînt sigur... îl chema... îl chema... Nu, zău, nu-mi mai aduc aminte.

CONSULUL: Asta-i neplăcut

PRIMUL BĂRBAT: Aveam actele, cu nume cu tot, în cealaltă valiză.

INFIRMIERA *(Consulului):* Puneți un semn de întrebare în locul respectiv din livret și-o să aranjeze.

CONSULUL: E inutil, cred, să vă mai întreb și numele mamei.

PRIMUL BĂRBAT: Tata o chema cînd Ursula, cînd Eliza, cînd Marieta, cînd Blanche.

INFIRMIERA *(Consulului):* Puneți Jeanne, pare mai rezonabil.

CONSULUL: Asta ca să vă ajute. Ce vîrstă aveți?

PRIMUL BĂRBAT: Ah, domnule Consul, dacă ați putea să-mi spuneți dumneavoastră asta! Tare mult aș vrea să știu ce vîrstă am!

CONSULUL: Să punem: „vîrstă incertă". Ce profesiune aveți?

PRIMUL BĂRBAT: Sînt o ființă.

CONSULUL: Există grămezi întregi de ființe.

PRIMUL BĂRBAT: Nu sînt toate ca mine.

CONSULUL: Să punem: „ființă specială".

PRIMUL BĂRBAT: Nu, nu specială, ci specializată, vă rog. „Ființă specializată."

INFIRMIERA: Nu este același lucru.

CONSULUL: Ei, acuma, în halul în care ne aflăm!... Dacă formula asta îl poate ajuta, sau, mai degrabă, dacă el crede c-o să-l ajute...

PRIMUL BĂRBAT: Aș vrea să fiu sigur. Scrieți, de asemenea, că am 1,70 m.

CONSULUL: Asta de cînd?

PRIMUL BĂRBAT: Cînd eram copil, eram cu mult mai scund.

CONSULUL: Asta complică mult lucrurile. În sfîrșit, să scriem: înălțime variabilă. Dată fiind lipsa de precizie a informațiilor oferite de dumneavoastră, nu vă pot oferi decît un permis de liberă trecere. În plus, sînteți de origine străină, iar eu nu pot să încalc regulile acestei țări.

PRIMUL BĂRBAT: N-au să mă lase să trec doar cu un permis. Este absolut insuficient

INFIRMIERA: Am putea, ca să-l ajutăm, să-i dăm un certificat medical, pe care să-l anexeze la permis. Cele două acte vor fi complementare. Ca totul să fie în regulă, dînsul va trebui să ia cel puțin o aspirină.

PRIMUL BĂRBAT: Știam eu.

Infirmiera îi dă o aspirină și un pahar de apă.

CONSULUL *(Infirmierei):* Nu prea multă apă. Știi prea bine că e raționalizată.

PRIMUL BĂRBAT *(înghite aspirina):* Mulțumesc. Se înghite cam greu, dar, în sfîrșit, asta e. *(Consulului:)* Domniile doctor, vă mulțumesc.

CONSULUL: Iată-vă certificatul medical.

PRIMUL BĂRBAT: Mulțumesc, doamnă. Vă mulțumesc, domnule. Ce ziceți? Înarmat cu toate astea, nu-i așa că voi putea pleca? Cred că e destul, acuma, pentru ca să trec frontiera. M-ați salvat Vă mulțumesc încă o dată.

CONSULUL: Pe spatele certificatului medical aveți desenat planului orașului.

PRIMUL BĂRBAT: Vă datorez viața. Vă datorez libertatea. *(Își ia valizele.)*

CONSULUL: Să nu vă uitați actele.

PRIMUL BĂRBAT: Permisul și certificatul medical le pun în buzunar, în buzunarul de la haină, uite, aici, ați văzut, sînteți martori. Așa că am să pot lua avionul, sau trenul, sau orice alt mijloc de transport Valizele mi se par ușoare acum, acuma... că sînt în sfîrșit liber. Încercați să plecați și dumneavoastră de aici, domnule doctor. Încercați să plecați și dumneavoastră, soră.

CONSULUL: Nu ne duceți grija, noi sîntem obișnuiți. Tot ce trebuie acuma este să vă duceți la autoritățile municipale și medicale ca să vă contrasemneze documentele. Nu, nu vă neliniștiți, este o simplă formalitate. Nu vă ia decît două secunde.

PRIMUL BĂRBAT: Voi căuta o cameră de hotel și o să-mi las acolo valizele, ca să nu fac impresie proastă. *(Iese.)*

INFIRMIERA: Amărîtul !

CONSULUL: I-am făcut niște hîrtii improvizate. Nici măcar adevărata identitate n-a vrut să ne-o spună.

INFIRMIERA: N-o cunoaște.

CONSULUL: Dar noi știm cine sîntem? Noi știm așa, în mare, cine sîntem, mulțumită funcției pe care o avem.

Din stradă se aud strigăte. Din dreapta spectatorilor, intră un Polițist.

POLIȚISTUL: În numele guvernului, vă înștiințez, domnule și doamnă, că nu mai dețineți nici o funcție. Deci nici o identitate. Guvernul nostru nu vă mai recunoaște.
CONSULUL: Cu atît mai bine. În felul acesta, nu ne va putea reproșa nimic.

SCENA XIV

Pe scenă se află patru paturi, două la dreapta, două la stînga. În cele din dreapta stau doi bătrîni; în cele din stînga, două bătrîne. Toți gem și se vaită.

PRIMUL BĂTRÎN: N-am mai stat în capul oaselor de doi ani.
PRIMA BĂTRÎNĂ: Eu sînt cu splina. Mi se umflă, mi se umflă. Nici nu mai e loc în mine de altceva.
AL DOILEA BĂTRÎN: Eu urinez prea mult Fac butoaie întregi de pișat, că s-ar putea umple un lac.
A DOUA BĂTRÎNĂ: Eu am niște copaci care cresc în mine. Uscați cu toții. Ia uitați-vă aici, îmi ies vîrfurile ramurilor printre coaste. Hai, puneți mîna să simțiți.

Primul Bătrîn își ia cîrjele și, gemînd de durere, se îndreaptă către A Doua Bătrînă; același lucru îl face Prima Bătrînă, sprijinindu-se în baston. Al Doilea Bătrîn se ridică foarte greu în capul oaselor, dar nu se poate ridica din pat, drept care privește scena printr-un ochean.

PRIMUL BĂTRÎN *(după ce A Doua Bătrînă și-a ridicat cămașa de noapte, iar el îi privește carnea și o atinge cu degetele):* Da, așa e, se simte ceva tare, sînt vîrfurile crengilor.
PRIMA BĂTRÎNĂ: Se vede cum dă frunza pe ram. Ca niște ace, ai zice. *(Către Al Doilea Bătrîn:)* Vino să vezi.
AL DOILEA BĂTRÎN: Văd foarte bine de aici, cu horoscopul.
PRIMUL BĂTRÎN: Vino să pui mîna
AL DOILEA BĂTRÎN: Nu pot să mă mișc. Mi-e frică să nu inund podeaua. Cînd nu mă mișc, urina se oprește.
PRIMUL BĂTRÎN *(către A Doua Bătrînă):* Nu-i nimic grav, scumpa mea. Și nevastă-mea a avut. Totul trece, dacă ții regim.
A DOUA BĂTRÎNĂ: S-a vindecat?
PRIMUL BĂTRÎN: A întinerit. Ăsta-i un semn de primăvară.
PRIMA BĂTRÎNĂ: Și eu aș vrea să am o boală care întinerește.

AL DOILEA BĂȚRÎN: Nu-i adevărat Nevastă-sa a murit Cu aparatul meu, eu văd tot ce se întîmplă.
A DOUA BĂTRÎNĂ: Mi-e frică, mi-e foarte frică. N-ar fi trebuit să vă arăt
PRIMUL BĂTRÎN: Minte el. Nevastă-mea avea niște plopi în ea. Dumneata ai conifere.

Primul Bătrîn și Prima Bătrînă se îndreaptă cu chiu, cu vai spre paturi, gemînd de dureri. De afară se aud zgomote și pași.

PRIMUL BĂTRÎN: Vin.
AL DOILEA BĂTRÎN: Liniște.
A DOUA BĂTRÎNĂ: Ah, coastele mele, ah ! Sînt împinse dinăuntru. O să-mi iasă prin piele.
PRIMA BĂTRÎNĂ: Taci din gură.
PRIMUL BĂTRÎN: Plînsul și văicăreala sînt interzise.
AL DOILEA BĂTRÎN: Să rîdem !

Încep toți patru să rîdă, cu mari dureri. Dinfund, se aude vocea Primului Bărbat.

VOCEA PRIMULUI BĂRBAT: Băiete, îți mulțumesc că mi-ai adus valizele pînă la ușa camerei mele. Pentru mine erau prea grele.
PRIMUL BĂTRÎN: Nu e doctorul.
AL DOILEA BĂTRÎN: Stați liniștiți, e un client
PRIMA BĂTRÎNĂ: Să fim liniștiți.
A DOUA BĂTRÎNĂ: Bine, dar toate paturile sînt ocupate.
AL DOILEA BĂTRÎN: Sper că-i vor aduce un pat suplimentar.
PRIMA BĂTRÎNĂ: Dacă nu, va fi o catastrofă.
PRIMUL BĂTRÎN: În tot cazul, eu așa sper.

Împinse din afară, cele două valize ajung direct în mijlocul scenei. Din fund, intră Primul Bărbat.

PRIMUL BĂRBAT *(întorcîndu-se cu capul spre intrare):* încă o dată, mulțumesc că mi le-ați adus chiar pînă aici.

Cei patru bătrîni încep să geamă de durere. Primul Bărbat se uită, rînd perînd, înpaturi.

PRIMUL BĂRBAT: Au greșit camera. *(Se întoarce, dă să iasă, încearcă ușa, care este închisă cu cheia.)* Hei. v-ați înșelat.

Eu am cerut o cameră numai pentru mine. N-am venit la un hotel. Hei, v-ați înșelat

PRIMUL BĂTRÎN: Nu mai forțați ușa. Nu mai împingeți.

AL DOILEA BĂTRÎN *(gemînd):* Nu se deschide decît din afară. Cică așa e modera.

PRIMUL BĂRBAT: Cine spune?

PRIMA BĂTRÎNĂ *(gemtnd):* Doctorii.

A DOUA BĂTRÎNĂ *(gemînd):* Arhitecții.

PRIMUL BĂTRÎN *(gemînd):* Primarul și consilierii municipali.

PRIMUL BĂRBAT: Ce să mă fac? Văd că nici ferestre nu sînt aici.

AL DOILEA BĂTRÎN *(gemînd):* Așteptați. O să vină să vă deschidă.

PRIMA BĂTRÎNĂ: Și noi tot asta așteptăm.

A DOUA BĂTRÎNĂ: Și nouă tot așa ni s-a spus, că sîntem la hotel.

PRIMUL BĂTRÎN: Toți așteptăm.

PRIMA BĂTRÎNĂ: Am fost aduși aici fiindcă sîntem bolnavi.

PRIMUL BĂTRÎN: Este un spital.

A DOUA BĂTRÎNĂ: Dac-am ști !

PRIMUL BĂRBAT: Dar eu sînt un călător. Sînt turist străin.

PRIMUL BĂTRÎN: Toți sîntem turiști străini.

PRIMUL BĂRBAT: O să fac o plîngere la consulat La consulatul țării mele !

AL DOILEA BĂTRÎN: Nu mai sînteți un străin. O dată ce vă găsiți aici, Securitatea socială o să aibă grijă de dumneavoastră ca de oricare alt cetățean al țării.

PRIMUL BĂRBAT *(în timp ce bătrînii se vaită de dureri):* Bine, dar asta-i ceva machiavelic ! De ce să-mi fi făcut mie asta? În orice caz, vor sfîrși prin a-mi deschide ușa, nu-i așa? Cît e de așteptat? Cîteva ore? *(Ceilalți tac.)* Săptămîni? Luni? Trebuie să-mi deschidă odată și-odată. Am să le explic. Vor înțelege. că doar sînt oameni. Nici măcar nu am un pat.

Se așază pe o valiză și caută nervos în cealaltă. Bătrînii continuă să geamă. Se aud voci și pași de afară. Apare un doctor în halat alb, urmat de o infirmieră. Infirmiera ține în mînă o seringă uriașă. Înainte de apariția lor, Primul Bătrîn va zice:

PRIMUL BĂTRÎN: Vin !

AL DOILEA BĂTRÎN: Liniște ! Nu mai gemeți, nu vă mai văicăriți !

Cei patru bătrîni se forțează să rîdă. La sosirea doctorului și a infirmierei vor izbucni în hohote de rîs. Va rîde și A Doua Bătrînă. dar rîsul i se cam împiedică în gemete.

Încă de la intrarea celor doi, Primul Bărbat se precipită spre ușă.

DOCTORUL *(Primului Bărbat):* Unde vă duceți? Vreți să ieșiți? Așteptați mai întîi să facem cunoștință.

Primul Bătrîn și Prima Bătrînă se precipită la rîndu-le spre ușa deschisă. Doctorul scoate un pistol.

DOCTORUL: Nu mișcă nimeni. *(Bătrînul se oprește. Ușa se închide brusc.)* Fiecare la locul lui!

Primul Bătrîn și Prima Bătrînă se întorc la paturile lor. Bătrînii încep din nou să rîdă.

DOCTORUL *(arătîndu-i Primului Bărbat pistolul și băgîndu-l înapoi în buzunar):* Scuzați-mă, domnule, nu-i decît un aparat ortopedic. *(Către bătrîni:)* V-ați făcut bine? Sînteți sănătoși?
PRIMUL BĂTRÎN: Sîntem foarte bine.
AL DOILEA BĂTRÎN: Ne-am vindecat
PRIMA BĂTRÎNĂ: Puteți să ne dați drumul de aici.
PRIMUL BĂTRÎN: Chiar ne-am putea plimba prin grădină.
A DOUA BĂTRÎNĂ: Tare ne simțim bine aici, la dumneavoastră.
AL DOILEA BĂTRÎN: Sîntem fericiți aici, și foarte sănătoși.
DOCTORUL: Mincinoșilor!

Bătrînii, brusc reduși la tăcere, nu mai rîd, nu mai mișcă.

INFIRMIERA *(către bătrîni):* Toate lumea culcarea !
DOCTORUL *(Primului Bărbat):* Sînt incurabili și ei știu bine asta. *(Către bătrîni:)* Nu mă duceți voi pe mine. Eu sînt doctorul.
PRIMUL BĂRBAT *(Doctorului):* Nu e și cazul meu, domnule Primar.
DOCTORUL: Știu. Dumneavoastră ați greșit hotelul. Aici nu e primăria, adică Hôtel de Ville, ci spitalul Hôtel-Dieu. Vă rog să-mi spuneți „Doctore".
PRIMUL BĂRBAT: Domnule Primar... ăăă, vreau să spun, domnule Doctor, eu mă numesc...
DOCTORUL: Sînt la curent Am fost anunțat de vizita dumitale.
PRIMUL BĂRBAT: De la consulat?
DOCTORUL *(către Infirmieră):* Ai fișa oaspetelui nostru?
INFIRMIERA: Da, domnule doctor. Este domnul Koriakides.
DOCTORUL *(Primului Bărbat):* Koriakides. Așa vă cheamă?
PRIMUL BĂRBAT: Cred... da, domnule Doctor. Da, bineînțeles, așa, de circumstanță. Eu sînt turist
DOCTORUL: Bineînțeles, așa, ca toată lumea Dar unde vă e grupul?

PRIMUL BĂRBAT *(Doctorului):* Eu am venit ca să-mi pună viza. *(Infirmierei:)* Dumneavoastră trebuie să știți, fiindcă ați înregistrat totul.
INFIRMIERA: Acest detaliu nu apare pe fișă.
PRIMUL BĂRBAT: E surprinzător, din nefericire. Vă rog să vă uitați mai bine în fișă.
INFIRMIERA: M-am uitat foarte bine.
DOCTORUL *(Primului Bărbat):* Pe dumneavoastră totul pare să vă mire. Mă rog, este un detaliu fără importanță.
PRIMUL BĂRBAT: Vreau să ies de aici.
INFIRMIERA: Toți sînt la fel. *(Primului Bărbat:)* Așteptați să se deschidă ușa.
PRIMUL BĂRBAT: E mult de așteptat? N-aș vrea să crăp pe-aici.
DOCTORUL: Ei, haideți, zău, nici chiar așa.
INFIRMIERA: O să vi se aducă și de mîncare.

Bătrînii încep să geamă încetișor.

DOCTORUL: Pur și simplu va trebui să rămîneți puțin aici, în carantină. O mică perioadă de carantină.
PRIMUL BĂTRÎN: Și mie mi s-a zis la fel.
PRIMA BĂTRÎNĂ: Tuturor ni s-a spus același lucru.
DOCTORUL *(surîzînd, către Primul Bărbat):* Pentru dumneavoastră nu-i același lucru. Nu e cazul cu dumneavoastră.
A DOUA BĂTRÎNĂ: Și nouă tot așa ni s-a spus, că nu e cazul nostru.
PRIMUL BĂRBAT: Nici măcar nu am unde să mă întind.
DOCTORUL: O să vă găsesc un pat.

Urlete de groază ale bătrînilor.

BĂTRÎNII *(fiecare cîte-o replică):* Nu vreau ! Eu mă simt foarte bine! Niciodată nu m-am simțit mai bine! Toată lumea se simte bine aici, sîntem chiar alintați aici !

Infirmiera îndreaptă ca pe o armă seringa enormă, rînd pe rînd, către bătrîni.

PRIMUL BĂRBAT: Nu trageți !
AL DOILEA BĂTRÎN: Nu eu !
PRIMA BĂTRÎNĂ: Nu trageți ! Eu mă simt bine, mă simt tînără, am întinerit cu treizeci de ani !

A DOUA BĂTRÎNĂ: Eu am copaci în mine, am crengi înflorite, cu frunze proaspete, nu le uciderți !

DOCTORUL *(Infirmierei, arătînd spre A Doua Bătrînă):* Ea

A DOUA BĂTRÎNĂ *(în timp ce bătrînii ceilalți își ascund fețele sub pături):* Vă implor, nu faceți asta. Nu-i așa că n-o s-o faceți?

PRIMUL BĂRBAT: Eu nu vreau să fiu martor la așa ceva. Eu vreau viza

INFIRMIERA *(îndreptîndu-se către A Doua Bătrînă):* Nu veți suferi deloc. O să vedeți, va fi delicios.

A DOUA BĂTRÎNĂ: Nu, nu vreau, nu.

DOCTORUL *(Primului Bărbat):* Fiți bun, vă rog, și ajutați-o pe infirmieră să-i țină bătrînei brațul pentru injecție. Și veți căpăta viza

Primul Bărbat ezită o clipă, după care se duce să-i țină brațul bătrînei, care, cu celălalt braț, se va apăra îndepărtînd seringa și strigînd:

A DOUA BĂTRÎNĂ: Nu, nu vreau !

În timp ce doctorul îi ține celălalt braț, Infirmiera face injecția în brațul drept. Bătrîna țipă, după care vorbește.

A DOUA BĂTRÎNĂ: Nu încă, nu azi, în altă zi. *(Apoi, sub efectul injecției:)* Ce bine e! Ramurile au înfrunzit și florile umplu copacul! *(Moare.)*

DOCTORUL *(scoate pistolul, îl pune la tîmpla bătrînei și trage):* Așa e mai bine. O precauție în plus nu strică. *(Primului Bărbat:)* Ajutați-o pe Infirmieră să ia cadavrul.

PRIMUL BĂRBAT: Numai cu condiția să mi se dea viza

DOCTORUL: Om vedea

INFIRMIERA *(Primului Bărbat):* Fiți și dumneavoastră mai încrezător.

Infirmiera și Primul Bărbat iau cadavrul și se îndreaptă spre ieșire. Bătrînii scot capetele de sub pături și rămîn în pat. În vreme ce Primul Bărbat și Infirmiera duc cadavrul, Doctorul le asigură spatele mergînd cu fața spre paturi. Bătrînii devin agresivi și amenințători.

DOCTORUL *(îndreaptă pistolul către bătrîni):* Nu mișcă nimeni !

Iese și Doctorul. Bătrînii se ridică și rămîn lingă paturi. Ușa se deschide și se vede cum Doctorul îl împinge brutal înăuntru pe Primul Bărbat, care cade în cameră peste cele două valize.

DOCTORUL *(din ușă):* Eu nu v-am promis viza imediat. Eu nu v-am promis decît un pat în spitalul nostru. Ei bine, îl aveți.
PRIMUL BĂRBAT *(ridicîndu-se):* Cel puțin, schimbați-mi cearșafurile.
DOCTORUL: Nu vă pot da viză și pentru valize.

Doctorul dispare. Cei trei bătrîni se îndreaptă amenințători către Primul Bărbat și îl încercuiesc.

PRIMUL BĂTRÎN: Nenorocitule !
PRIMUL BĂRBAT: Nu e vina mea !
AL DOILEA BĂTRÎN: Javră ce ești !
PRIMUL BĂRBAT: Eu n-am vrut !
PRIMA BĂTRÎNĂ: Criminalule !

Cei trei bătrîni îi trag pumni și lovituri de baston. Primul Bărbat se zbate, respinge asalturile, îl doboară pe unul dintre bătrîni. Pînă la urmă, își ia valizele și se servește de ele ca de niște scuturi, îndreptîndu-se către ușă cu spatele, apărîndu-se permanent. Iese prin fund cu valizele. O dată ieșit el, ușa se închide automat. Bătrînii dau cu pumnii în ușă.

PRIMUL BĂTRÎN: Deschideți!
AL DOILEA BĂTRÎN: Deschideți !
PRIMA BĂTRÎNĂ: Dacă nu deschideți, sparg ușa.
CEI TREI ÎMPREUNĂ *(lovind):* Deschideți, deschideți, deschideți !

Se aude o vioară cîntînd o melodie orientală. Bătrînii se întorc cu fața spre cameră și rămîn lipiți cu spatele de ușă. De la stînga la dreapta trece o tînără japoneză în kimono. Bătrînii o privesc în tăcere. Fata iese. Muzica încetează. Bătrînii se întorc spre ușă și încep din nou să lovească.

BĂTRÎNII: Deschideți, deschideți, deschideți! *(Din nou, aceeași muzică. Japoneza traversează scena în sens invers și dispare. Bătrînii, din nou cu spatele lipit de ușă, o contemplă în tăcere, după care, cum iese japoneza din scenă, se întorc spre ușă și reîncep loviturile:)* Deschideți, deschideți, deschideți!

SCENA XV

Primul Bărbat stă în pat.

TÎNĂRA FEMEIE: Vine Șeriful !

Intră un bărbat cu barbă neagră și insignă lată, de șerif, pe piept.

ȘERIFUL: Bătălia continuă. *(Iese.)*

PRIMUL BĂRBAT *(se ridică; apare Tînărul):* Doctore, am visat că v i s a m . Î m i promiseserăți cheia misterului. Trebuia să-mi dezvăluiți taina lumii, iar acum am ajuns că nu mai știu nici măcar ce am în valize. Voi refuza să vă plătesc onorariul. Chiar dacă aș fi vrut, nu mai am bani.

TÎNĂRUL: Nici măcar un bănuț pentru taxa de vamă! Și pentru celelalte vămi ! Și nici un bănuț, măcar pentru ecluzierul care va deschide vamele din adîncuri? Cum credeți că veți obține tainele? Bănuțul te ajută să treci dintr-un vis într-altul. Totdeauna trebuie să dăm ceva în schimb.

PRIMUL BĂRBAT: Nu m-ați învățat nimic.

TÎNĂRUL: Voi găsi și eu într-o bună zi pe cineva pe care să-l învăț cîte ceva.

PRIMUL BĂRBAT: Ce să-l învățați?

TÎNĂRUL: Ce va dori el. Ce va ști el. Ceea ce mă va putea el învăța. Eu sînt un nimeni, domnule, nu sînt decît un biet doctor. Vă spun eu: neștiutorul trebuie să mă învețe pe mine, nu eu pe el.

Reapar Tînăra femeie și Șeriful.

TÎNĂRUL: Am înțeles. Dacă nu am mers mai departe, e din cauza Șerifului.

PRIMUL BĂRBAT: Nu mai știu unde-am ajuns. *(Către femeie:)* Mi se pare că noi ne-am cunoscut deja.

TÎNĂRA: Nu cred, domnule. Nicidecum. Eu sînt din provincie și sînt asistenta Șerifului.

PRIMUL BĂRBAT: Ba da, mi se pare că ne-am cunoscut

TÎNĂRA: Pesemne că ați visat. In orice caz, eu nu am venit aici din simplă obligație mondenă.

ȘERIFUL: În numele legii!

TÎNĂRA *(Primului Bărbat):* Trebuie să vă fac cunoscut că veți fi judecat.
PRIMUL BĂRBAT: Nu pot fi judecat decît conform legilor din țara mea.
ȘERIFUL *(Tinerei):* Stindardul lui e trecut în registrul stindardelor recunoscute?
TÎNĂRA: Nu știm care-i stindardul său.
ȘERIFUL *(Tînărului):* Santinelă ! Pune baioneta !
TÎNĂRUL: La ordin, dom' colonel.
TÎNĂRA *(către Primul Bărbat):* Poate că nu e chiar așa de grav !
PRIMUL BĂRBAT: Am făcut o greșeală?
TÎNĂRA: Nu greșeala contează. Nu ea e judecată, ci intensitatea ei. Greșeala nu contează deloc. Omul contează. Aveți dreptul să vă apărați.
ȘERIFUL: Curtea de judecată !

Este adusă o masă mare, plină cu fructe, cartofi și alte legume. Tînăra îi pune Șerifului o togă roșie și peruca judecătorului. Intră o doamnă în vîrstă.

ȘERIFUL *(Tînărului):* Să vină acuzatul.

Tînărul, cu arma în mînă, îl așază pe Primul Bărbat pe un fotoliu, foarte aproape de mormanul de legume. Bătrîna (sau, mai degrabă, Tînăra blondă se transformă într-o Femeie în vîrstă, nu prea bătrînă, totuși) se postează lîngă banca martorilor. Are părul alb înspicat cu negru și poartă un șal de culoare închisă.

PRIMUL BĂRBAT: Resping acuzația.

Stă în fotoliu, picior peste picior și își aprinde o țigară.

TÎNĂRUL *(Primului Bărbat):* Ridicați-vă ! Sînteți în fața Curții !

Tînărul se postează ca santinelă.

ȘERIFUL *(pe care-l vom numi Judecător):* **În numele țarului, al** tribunalului și al micuțului delfin.
PRIMUL BĂRBAT: Nu cred în țar, nici în tribunal și nici în micuțul delfin.
FEMEIA ÎN VÎRSTĂ *(făcîndu-și semnul crucii):* În numele țarului, al tribunalului și al micuțului delfin.
JUDECĂTORUL *(Primului Bărbat):* Jură pe ce crezi.

PRIMUL BĂRBAT *(ridică mina):* În numele parlamentului şi al instituţiilor constituţionale. *(Dă să se aşeze.)* Nu am scaun.

JUDECĂTORUL: Atunci poţi sta în picioare.

PRIMUL BĂRBAT: Nu înţeleg ce caută pe masa tribunalului cepele şi sfeclele astea, toate salatele şi toţi cartofii aceştia.

JUDECĂTORUL: Răspunzi numai cînd vei fi întrebat. *(Se aşază. Către Femeia în vîrstă:)* Luaţi loc.

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Nu am scaun.

JUDECĂTORUL: Atunci rămîneţi în picioare.

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Mai bine aşa, deşi sufăr de reumatism. Cînd stai în picioare, poţi să auzi mai bine.

PRIMUL BĂRBAT *(cu forţă):* Eu sînt cel care acuză!*'(Se duce la masa Judecătorului, dă un pumn în masă şi se întoarce la locul său. Arată cu degetul către Femeia în vîrstă:)* Tot ce spune femeia aceasta este o minciună. Nu-i decît o vînzătoare de legume. Aveţi dovada chiar pe masa tribunalului. Eu am vrut să cumpăr un kilogram de cartofi şi unul de sfeclă. *(Devine tot mai vehement:)* I-am dat bani, dar dumneaei n-a vrut să-mi vîndă.

JUDECĂTORUL: Ce voiai să faci cu legumele?

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Nu le voia ca să le mănînce.

JUDECĂTORUL *(Primului Bărbat):* Ce voiai să faci cu ele, spune adevărul !

PRIMUL BĂRBAT: Voiam să le mănînc. Să fac salată şi piure. Şi, la urma urmei, e treaba mea ce fac cu legumele.

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Nu-i adevărat.

PRIMUL BĂRBAT: Eu nu mint niciodată. Dumneaei nu a vrut să-mi vîndă nimic, din cauza accentului meu străin.

JUDECĂTORUL: Aşa pretinzi dumneata.

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Asta pretinde dumnealui.

SANTINELA: Da. Domnule Judecător, aşa pretinde acuzatul.

PRIMUL BĂRBAT: Eu nu sînt acuzat aici. Eu sînt acuzatorul. Eu am formulat plîngerea. Această femeie pretinde că i-am vorbit de rău ţara. Mi-a spus că totul merge bine, că venitul locuitorilor e mulţumitor, că salariile miniştrilor sînt mai mari decît salariile învăţătorilor. Mi-a spus că totul e fals şi că eu îi calomniam ţara. Ea m-a calomniat pe mine. Eu nu critic nici o ţară, nici măcar ţara mea Eu am venit în vizită aici, să fie bine înţeles acest lucru. Şi totuşi, străinii au aceleaşi drepturi ca autohtonii, atunci cînd vor să cumpere cartofi sau sfeclă Mai cu seamă cînd nu e vorba decît de două kilograme, domnule, două kilograme. Voiam să mănînc, mi-era foame !

JUDECĂTORUL: E un sentiment onorabil.

PRIMUL BĂRBAT: Aşa că lăsaţi-mă în pace cu tribunalele voastre, cu judecăţile, cu întrebările şi aluziile voastre.

JUDECĂTORUL *(Femeii):* Nu puteţi refuza să vindeţi marfă decît din raţiuni politice.

PRIMUL BĂRBAT: Vedeţi şi dumneavoastră, domnule Judecător, că am dreptate. Această femeie nu poate dovedi că v-am calomniat ţara. Vă rog să o condamnaţi la o amendă usturătoare şi la închisoare pe viaţă. Cer să fie confiscată toată marfa în beneficiul meu. Un beneficiu pe care-l voi împărţi cu onorata curte. Cer să mi se ramburseze toţi banii pe care aş fi putut să-i cheltuiesc şi să interveniţi pe lîngă autorităţile administrative ca să-mi acorde viza de ieşire şi să reia relaţiile diplomatice cu ţara ei. Cer să mi se acorde medalia militară, sau orice altă înaltă medalie, la alegerea dumneavoastră. Şi cer ca totul să fie înscris pe un pergament aurit, cu litere în relief. Şi cer ca...

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Asta-i prea de tot. Insolenţa acestui domn depăşeşte orice limită Sînt sub puterea jurămîntului faţă de ţar, de tribunal şi de micuţul delfin şi vă jur că voi spune adevărul. În cele din urmă, am cedat insistenţelor dumisale şi i-am vîndut sfeclele şi cartofii ceruţi. Am făcut rău, fiindcă nu le-a mîncat.

PRIMUL BĂRBAT *(Femeii în vîrstă):* Cum vă puteţi permite să faceţi o astfel de afirmaţie? *(Judecătorului:)* Este o afirmaţie criminală. Cer să i se acorde pedeapsa cu moartea.

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Pot foarte uşor să vă fac dovada.

PRIMUL BĂRBAT: Cum era să le fi mîncat, de vreme ce ele se află intacte pe masa Judecătorului onoratei Curţi?

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ *(Judecătorului):* Porunciţi-i să-şi deschidă valizele !

JUDECĂTORUL: Controlaţi în valiza acuzatului.

PRIMUL BĂRBAT: Asta-i o formalitate ridicolă. Nu am de ce mă teme.

SANTINELA *(Judecătorului):* Am înţeles, domnule Judecător. *(Se duce şi deschide o valiză.)*

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Ei?

SANTINELA: Aici este un kilogram de sfeclă amestecată cu ciment

JUDECĂTORUL: Deschide-o şi pe a doua.

Santinela deschide şi a doua valiză.

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Precum vedeţi.

SANTINELA *(după ce a deschis valiza):* Aici sînt niște șosete, ciment, iarăși ciment și un kilogram de cartofi.

FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: Vedeți bine că nu le-a mîncat.

PRIMUL BĂRBAT *(care s-a ridicat și a privit și el în valize):* Nu mai înțeleg nimic, domnule Judecător, vă jur.

JUDECĂTORUL *(Femeii în vîrstă):* Sînteți achitată. Vi se va acorda o subvenție cu titlu de despăgubire și daune morale. *(Primului Bărbat:)* Acuma vi se va hotărî soarta. Mincinosule!

Curtea se retrage pentru deliberări.

PRIMUL BĂRBAT: Nu mai înțeleg nimic. Nu mai înțeleg nimic.

JUDECĂTORUL, SANTINELA și FEMEIA ÎN VÎRSTĂ: In numele țarului, al tribunalului și-al micuțului delfin.

PRIMUL BĂRBAT: Dacă am cumpărat cartofii și sfeclele cu pricina, cum se face că ele se află simultan pe masa domnului Judecător și în valizele mele? Cel puțin, îmi pot închide valizele?

Judecătorul, Santinela și Femeia se retrag.

PRIMUL BĂRBAT *(închizîndu-și valizele):* Asta-i curată magie! Nenorocitele de sfecle ! Așa mi-a trebuit, dacă m-a pus dracu' să ma duc la piață.

SCENA XVI

Din fund, apare Primul Bărbat, cu valizele în mînă: înaintează cu prudență un pas, doi pași, după care privește la stînga și la dreapta. Din dreapta, intră o femeie în rochie neagră de seară și cu pălărie, tipul provincial, care traversează scena în timp ce se aude sunînd un clopot de biserică. Primul Bărbat se lipește cu spatele de zid și valizele la picioare, ca să nu fie văzut.

PRIMUL BĂRBAT: E duminică.

Femeia dispare. Apar alte două femei, traversînd scena în aceeași direcție. Amîndouă poartă pelerine cu glugă, sau mantale de ploaie și umbrele.

PRIMA FEMEIE: Dragă, ai văzut-o şi dumneata pe madam Goupillon. Vine la biserică în rochie de mătase, fără manta şi fără umbrelă, cu toate că în zare pluteşte un nor negru ameninţător.

A DOUA FEMEIE: Ce-o fi asta: curaj, sau inconştienţă?

PRIMA FEMEIE *(trecînd chiar pe lîngă Primul Bărbat):* Ia te uită, Jacques. Ce mai faci?

PRIMUL BĂRBAT: Vă înşelaţi. Nu mă cheamă Jacques.

A DOUA FEMEIE *(Primului Bărbat):* O ştii pe madam Goupillon, sau cel puţin îl ştii pe tată-său. Stă la numărul trei în piaţa Du Marché, ţine un magazin, e armurier.

PRIMUL BĂRBAT: Mie nu-mi trebuie puşcă.

Cele două femei dispar prin stînga spectatorilor. Primul Bărbat îşi ia cu mare greutate valizele, le pune iarăşi jos, îşi şterge fruntea de sudoare şi le ridică iarăşi de jos, la fel de greu.

Din stînga spectatorilor, apar alte două femei împreună cu un Bărbat. Primul Bărbat se lipeşte din nou de zid. Cei trei se îndreaptă înspre Primul Bărbat.

PRIMA FEMEIE: Dacă vreţi să vizitaţi locurile, să ştiţi că nu aici este oraşul adevărat

BĂRBATUL: Asta chiar dacă sînteţi în piaţa Bisericii.

A DOUA FEMEIE: Oraşul adevărat, adică oraşul vechi, e un mic burg la doi kilometri de-aici, fără ruine, fără pădure, fără piaţă.

PRIMA FEMEIE: Este în direcţia complet opusă, pe drumul către Poitiers.

BĂRBATUL: Ca să ajungeţi acolo, o luaţi pe după spălătorie la dreapta, treceţi de grădină, ajungeţi la castel, de unde faceţi la stînga şi o să vedeţi o păşune cu oi.

A DOUA FEMEIE: Strada cu spălătoria se termină cu un podeţ de lemn.

PRIMA FEMEIE: Este podeţul de pe rîuleţul Garonne.

BĂRBATUL: I se spune podul cel vechi. Unchiul meu, Dumnezeu să-l ierte, era beţivul satului. Beţivul oficial. Mergea clătinîndu-se pe podeţul ăla şi striga: „Doamne, lasă-mă să trec şi să ajung teafăr la capul podului, şi îţi promit că n-am să mai beau niciodată". Dar cînd ajungea dincolo, chiuia, dansa şi striga: „Ba da, am să mai beau. Hah, hah, ha!" *(Rîd şi cele două femei, în hohote.)*

A DOUA FEMEIE: Dincolo de pod este un drum. Mai departe, o cărare vă conduce în strada Vierge pînă la podul Saint-Jacques.

PRIMA FEMEIE: Pe urmă veți vedea chiar în fața dumneavoastră o livadă tăiată de-o cărare străjuită de măceși, tufe cu flori albe, albăstrui și verzi.

BĂRBATUL: Prin găurile din gard veți putea vedea peluzele de iarbă și fîntîna din mijlocul poienii, în care se îmbăiază o fată cu părul roșu și cu pistrui. Nu vă opriți acolo, ci mergeți pe strada Pucelle, unde veți zări, la stînga, la dreapta și în fața dumneavoastră, alei pietruite, straturi de mușcate și un firicel de apă.

A DOUA FEMEIE: Pe marginea apei cresc stînjenei, nu-mă-uita, flori galbene, verzi, negre, iar de-a lungul aleii panouri cu afișe în culorile curcubeului.

PRIMA FEMEIE: Apoi vin cîmpiile, grădina de căpșuni, zmeurișuri și gardul cel alb care marchează sfîrșitul parcului.

BĂRBATUL: Acolo sînteți obligat să vă opriți.

A DOUA FEMEIE: Dar nu acela este drumul direct către La Chapelle-Anthenaise. Trebuie să ocoliți brusc la dreapta de la barieră, acolo unde erau cîmpurile de grîu înverzit, pline de maci, și care acuma sînt grădini, grădini.

PRIMA FEMEIE: Drumurile duc la marginea orașului, unde întîlniți celălalt capăt al străzii Pucelle. O luați, în sfîrșit, la stînga, mergeți în cerc, traversați răscrucea, mergeți drept și dați de orașul vechi, biserica și capela Anthenaise.

A DOUA FEMEIE: Plimbare plăcută, domnule.

BĂRBATUL *(ridicîndu-și pălăria):* Plimbare plăcută, domnule.

PRIMA FEMEIE: Plimbare plăcută. *(Face o reverență.)*

Cei trei dispar prin dreapta spectatorilor. Primul Bărbat dă să-și ia valizele. Se aude cotcodăcitul unei găini înnebunite. Personajul se lipește iarăși de zid. Din dreapta, intră o găină, urmărită de o femeie cu cuțitul în mînă.

FEMEIA: Fir-ai tu să fii de găină! *(Încearcă să prindă pasărea, dar nu reușește.)* Nebuna dracului ! *(Reușește să prindă pasărea. O pune sub braț, după care îi taie gîtul. Capul găinii tresare despărțit de trup, împroșcînd sînge.)* Jiganie !

Femeia iese prin stînga, spunînd mereu „Jiganie! jivină cu pene!" Din dreapta intră un domn și o doamnă, ducînd, unul o masă, cealaltă două scaune. Domnul se așază pe un scaun, lîngă masă, iar doamna iese prin dreapta și revine cu o față de masă pe care o așterne pe masă. Femeia iese iarăși și revine cu două tacîmuri pe care le pune pe masă; se așază acum și ea. Domnul iese prin dreapta și revine cu două farfurii, după care se așază.

Din stînga apare un bărbat îmbrăcat în togă de împărat roman, cunună de lauri pe cap şi harpă. Rămîne în picioare în preajma celor doi de la masă.

OMUL ÎN TOGĂ ROMANĂ: Am alergat după glorie. Şi iată-mă acuma încoronat cu cununa de lauri. *(Arată spre cununa de pe cap:)* Am alergat prea mult, în loc să aştept Ar fi trebuit să salvez lumea Sau, cel puţin, să încerc s-o salvez. Un eşec generos valorează mai mult decît o frumoasă reuşită? Cînd te umfli de orgoliu ca umflat de o pompă, eşti la un pas de pompele funebre. Sînt foarte trist Piramida şade cu fundu-n sus.

Femeia cu găina de adineaori intră prin dreapta spectatorilor cu un fotoliu pe care-l aşază la masă, în faţa celorlalte două persoane aşezate acolo. Iese prin dreapta. Omul în togă ia loc în fotoliu.

OMUL ÎN TOGĂ: Îmi voi revedea soţia, care e văduvă, şi copiii, care sînt orfani. *(Cîntă acompaniindu-se la liră:)* „Pitagora e fiul meu, iar fiică-mea Evrica, dar lira mi-e italiană."
DOMNUL: Prăjiturile nu au destul zahăr.

Femeia cu găina apare ducînd un platou pe care se vede o găină friptă; îl aşază pe masă. Domnul îşi înfige furculiţa în găină, ca şi Doamna, urmaţi fiind de Omul în togă. Pe chipurile lor nu se poate citi nici o expresie. Minut de tăcere.

DOAMNA *(Omului în togă):* Ce părere aveţi?
OMUL ÎN TOGĂ *(care s-a aşezat):* Carnea nu-i îndeajuns de fragedă.
FEMEIA CU GĂINA: Şi totuşi, abia adineaori am tăiat-o.

Domnul iese prin dreapta, ducînd masa; Femeia face aceeaşi mişcare, ducînd scaunele; Omul în togă se ridică; Femeia cu găina iese prin stînga, cu fotoliul; Omul în togă rămîne nemişcat cîteva clipe,, după care iese prin stînga. Primul Bărbat îşi ia valizele pe care le lăsase jos în timpul dialogului precedent, le ridică cu greu, le pune iarăşi jos, îşi şterge fruntea şi se opinteşte din nou cu valizele. Din stînga spectatorilor, apare un bărbat.

AL DOILEA BĂRBAT: Tot grele, tot grele valizele !
PRIMUL BĂRBAT *(punînd iarăşi valizele jos):* A, nu, deloc ! Sau, mai degrabă, depinde. Sînt cînd grele, cînd uşoare.

Din dreapta spectatorilor, apare alt bărbat, îmbrăcat în poliţist.

AL TREILEA BARBAT *(Primului Bărbat):* Ce aveți în valize?
AL DOILEA BĂRBAT *(Polițistului):* Bine faceți că-l controlați. E cam ciudat individul, cu bagajele astea ale lui.
AL TREILEA BĂRBAT *(Primului Bărbat, arătîndu-și legitimația de polițist):* Eu sînt șeriful. Ce-aveți înăuntru?

Al Doilea Bărbat încearcă să ridice o valiză.

AL DOILEA BĂRBAT: E foarte grea, nu pot s-o ridic.
PRIMUL BĂRBAT: Eu caut consulatul. Am uitat dacă am fost acolo și dacă mi s-a dat deja viza.
AL DOILEA BĂRBAT: Consulatul dumneavoastră a fost pus sub interdicție.
PRIMUL BĂRBAT: Poate că e deschis, în mod excepțional, în zilele de sărbătoare. Azi e duminică.
AL DOILEA BĂRBAT *(Primului Bărbat):* De unde știți că e duminică?
AL TREILEA BĂRBAT: Ce aveți în valize?
PRIMUL BĂRBAT: Ciment. Numai ciment
AL TREILEA BĂRBAT *(Celui De-al Doilea):* Deschideți valizele acestui individ.

Al Doilea, ajutat de Primul Bărbat, dechide valizele. Al Doilea și Al Treilea scot din valize lenjerie, cirapi, o păpușă etc., pe care le pun la loc.

AL TREILEA BĂRBAT *(Primului Bărbat):* Așa e. Ciment. Puteți închide. *(Primul Bărbat se execută.)* Dar nu aveți permis de construcție. Încercațisăobținețiunul.
PRIMUL BĂRBAT: Tocmai pentru un permis de construcție mă duc la consulat.

Al Doilea Bărbat și Al Treilea ies, prin dreapta și, respectiv, stînga spectatorilor.

PRIMUL BĂRBAT: Mi-au luat greutatea de pe suflet *(Ridică foarte greu valizele. Face un pas, privește la stînga, la dreapta, aude un zgomot și se lipește din nou de zid. Din dreapta, intră (și iese prin stînga) japoneza în kimono din scena precedentă. Primul Bărbat se lipește de zid și exclamă:)* E plină lumea de primejdii.

Potrivit posibilităților regizorale, în dreapta apare un Bărbat înarmat cu o mitralieră, exclamînd:

BĂRBATUL CU MITRALIERA: Primejdia-i ca diavolul: ajunge un cuvînt să spui. Cum ai spus cuvîntul „primejdie" - hop și primejdia!

Dispare. Se aud din culise împușcături, explozii, șuierat de avioane, scîncete de nou-născut. Primul Bărbat privește înnebunit de jur împrejur, lipit cu spatele de zid. De la dreapta la stînga, scena e traversată de o femeie însîngerată, în zdrențe, urlînd, care se prăbușește, se ridică din greu și iese. Mișcările ei sînt ritmate și rapide, un ritm sacadat. Primul Bărbat își ia valizele, privește la dreapta și la stînga și înaintează în centrul scenei.
Zgomotele de motor se fac din nou auzite. Din dreapta, apare în fum și rateuri de motor, un bărbat pe motocicletă (sau velomotor), care rulează de jur împrejurul Primului Bărbat.
Din stînga apare un Al Treilea Bărbat, tot pe motocicletă, sau velomotor. Cei doi motocicliști îl înconjoară tot mai îndeaproape pe Primul Bărbat, care încearcă să fugă; cei doi urmăritori au un aer amenințător; poartă căști și ochelari negri.

PRIMUL BĂRBAT *(imobilizat);* Nu sînt eu, nu e vorba de mine, vă înșelați. Vă jur că vă înșelați. Nu e vorba de mine.

Cei doi își continuă jocul, apoi dispar prin stînga. Eroul nostru rămîne singur în mijlocul scenei. Zgomotele se îndepărtează, apoi nu se mai aud.

PRIMUL BĂRBAT: Oare a venit vremea să mă întreb unde-o fi cea de-a treia valiză?

SCENA XVII

PRIMUL BĂRBAT *(cu valizele);* Ce parc frumos !

În fund se vede un zid alb, cu o fereastră. Fereastra se luminează și apare fața unui Bărbat.

PRIMUL BĂRBAT *(înspre fereastră):* Nu vă mai uitați așa urît. N-am făcut nimic rău. Mi-e sete. E normal să-mi fie sete, după ce am alergat atîta. *(Fereastra se deschide.)*

BĂRBATUL DIN FEREASTRĂ: E un bar la capătul parcului.

Omul din fereastră dispare. În dreapta spectatorilor, apare un bar, îndărătul căruia stă Barmanul.

BARMANUL *(către Primul Bărbat):* Nu pot să vă servesc nimic de băut, pînă nu-mi arătați certificatul de sănătate mintală.

PRIMUL BĂRBAT: De ce? Asta-i o jignire. Și nici nu e drept. Dacă toată lumea ar fi obligată să prezinte un astfel de certificat, atunci n-ați mai avea nici un client aici.

BARMANUL: Cu dumneavoastră e altceva. Păreți nebun. Vi s-au făcut injecții. Sînteți drogat

PRIMUL BĂRBAT: Sînt un client ca oricare altul. În plus, am carnetul albastru, de călător. Dumneata lezezi drepturile omului! Ce țară bizară! Poftim, iată carnetul!

BARMANUL: La noi așa ceva nu e valabil.

PRIMUL BĂRBAT: Și totuși, în toate țările civilizate...

BARMANUL: N-o să reușiți să mă convingeți.

PRIMUL BĂRBAT: Mai am un carnet în valiză, îl caut imediat.'

BARMANUL: N-o să reușiți să mă convingeți.

Primul Bărbat își ia valizele și se îndepărtează. O dată ajuns la celălalt capăt al scenei, lasă jos valizele.

PRIMUL BĂRBAT: Așa ceva este inadmisibil. *(Caută în buzunare, scoate un pachet de țigări, încearcă în zadar să-și aprindă una.)* E udă! *(Dă să aprindă alta, apoi alta și alta, fără să reușească.)* Toate sînt pline de găuri pe unde intră aerul.

BARMANUL: Vedeți bine că sînteți nebun.

PRIMUL BĂRBAT *(aruncînd țigările una după alta):* O să cumpăr alt pachet Aveți țigări? *(Se îndreaptă spre bar, dar barul și Barmanul dispar. Primul Bărbat lovește cu furie, cu picioarele, locul în care se găsea barul.)* Era o prăvălie aici. Nu mai e decît o groapă. Am să mă răzbun!

În stînga spectatorilor, acolo unde fusese înainte Primul Bărbat, apar un copăcel și o masă cu trei scaune de grădină. La masă stau trei bărbați. Sosește o Femeie care aduce o măsuță, apoi un scaun, pe care se va așeza Primul Bărbat. Scenă mută. Femeia, în prim-plan; în picioare, lîngă ea, Primul Bărbat, lîngă masă. Mai în fund, masa cu cei trei bărbați.

Primul Bărbat o privește pe Femeie, după care se întoarce către ceilalți trei, și schimbă priviri cu unul dintre aceștia, cu care pare că se înțelege.

PRIMUL BĂRBAT: Am venit să beau ceva, fiindcă mi-e tare sete de atîta mers și cărat valize. Dar și ca să scap de obrăznicia unora Cred că printre dumneavoastră voi găsi mai multă simpatie și înțelegere. Sau numai mi se pare?

FEMEIA: Fiți fără grijă, domnule. Eu sînt la dispoziția dumneavoastră. Am să vă aduc de băut și de mîncat. *(Iese prin stînga.)*

PRIMUL BĂRBAT: Oare ce băutură îmi va aduce? Și ce fel de mîncare?... Să vedem. *{Pauză. Cei trei bărbați ies prin stînga spectatorilor, ducîndu-și masa și scaunele.)* Oare ce mîncare și ce băutură îmi va aduce? Ce fel de mîncare și ce fel de băutură? Să vedem, aștept Oare ce-o să-mi aducă?

Primul Bărbat rămîne nemișcat cîteva clipe. După un răstimp destul de lung, la celălalt capăt al scenei, acolo unde fuseseră barul și Barmanul înainte, se face lumină și se aud voci, muzică, mișcări de dans, dar nu foarte puternic.

Din fund, vin trei bărbați în smoking sau frac, care dispar prin dreapta, acolo unde se vede lumina. Apoi, din dreapta apare o Femeie blondă, în șort, cu sutien și purtînd mănuși albe, de ceremonie. Femeia se îndreaptă către Primul Bărbat.

FEMEIA BLONDĂ *(care trebuie să fie foarte tînără și pură):* Sînt fericită că vă avem printre invitații noștri.

PRIMUL BĂRBAT: Și soțul dumneavoastră?

FEMEIA BLONDĂ: Și el se bucură, bineînțeles, la fel de mult Chiar el a insistat să veniți. Da, da, cu tot cu bagajele.

PRIMUL BĂRBAT: E cam greu să le cari.

FEMEIA BLONDĂ: Veniți, am să vă învăț să dansați.

PRIMUL BĂRBAT: Și cu valizele ce fac?

FEMEIA BLONDĂ: Iată-l pe soțul meu. El va avea grijă de ele.

Din dreapta, apare Soțul.

SOȚUL *(către Primul Bărbat):* Sînt fericit să vă întîlnesc printre invitații noștri. Am eu grijă de bagaje. Aveți încredere în mine?

Blonda îl trage pe Primul Bărbat înspre centrul scenei și îi pune mîinile pe umăr, ca pentru dans. Primul Bărbat e reticent.

FEMEIA BLONDĂ *(în rol de femeie de lume, o adevărată doamnă, fără nici o îngroșare caricaturală, însă):* Dar nu vă faceți nici o grijă ! Soțul meu va avea grijă să nu dispară nici o valiză !

Primul Bărbat îi pune, la rîndu-i, o mînă pe umăr; fac amîndoi cîțiva pași de dans, după care Primul Bărbat se oprește.

FEMEIA BLONDĂ: Sînteți prea timid Soțul meu e cu spatele.

PRIMUL BĂRBAT: Se întoarce anume?

Totul se rostește și se face fără mimică, fără gesturi, totul e discret, reținut.

FEMEIA BLONDĂ: Păi, sigur, o face anume.

PRIMUL BĂRBAT: Trebuie să găsim un loc mai ascuns. *(O trage către fundul scenei. Apare un Polițist.)* Aici nu e voie.

FEMEIA BLONDĂ: Avem un tufiș ceva mai încolo. (*Îl trage după ea.)*

PRIMUL BĂRBAT: E un polițist care se uită la noi.

FEMEIA BLONDĂ: Îndărătul zidului. *(Fac amîndoi cîțiva pași.)*

PRIMUL BĂRBAT: Ne spionează.

POLIȚISTUL: Nu de aici vă veți putea cumpăra un pachet de țigări. *(Dispare.)*

PRIMUL BĂRBAT: Unde ne-am putea retrage?

FEMEIA BLONDĂ: Sub porticul acesta. *(Mai fac cîțiva pași. Polițistul reapare.)*

PRIMUL BĂRBAT: Omul ăsta e peste tot.

FEMEIA BLONDĂ: Să mergem altundeva.

PRIMUL BĂRBAT: Nu avem timp. Trebuie să prind trenul.

FEMEIA BLONDĂ: Te duc eu la gară, cu mașina. *(Dispare prin dreapta. Primul Bărbat se duce spre valize.)*

SOȚUL *(natural și foarte politicos):* Valizele dumneavoastră sînt în același loc. Însă trebuie să vă grăbiți, altfel pierdeți trenul.

Reapare Femeia Blondă; acum are pălărie și geantă.

FEMEIA BLONDĂ *(Primului Bărbat):* Gata, luați-vă bagajele, sau lăsați-le aici, dar să mergem mai repede, trenul pleacă peste zece minute.

PRIMUL BĂRBAT: Nu mai e timp. Nu mai am timp. Nu pot să plec fără valize.

Colțul scenei din dreapta spectatorilor se luminează mai puternic. Apar doi, trei bărbați în frac. Muzică. Vals.

UN BĂRBAT ÎN FRAC: Să dansăm, doamnelor și domnilor.

Se aud rîsete de femeie. Apar, rîzînd, două femei. Zgomotul se amplifică brusc.

FEMEIA BLONDĂ *(Primului Bărbat):* Veniți cu noi.
SOȚUL: Haide, duceți-vă, dacă vă invită.
AL DOILEA BĂRBAT ÎN FRAC *(Primului Bărbat):* Veniți să dansați cu noi.
PRIMUL BĂRBAT: Nu pot să mă apuc să dansez. Nu pentru dans am venit în țara asta.

Dans. Muzica se aude foarte tare. Focuri de artificii. Totul durează destul de mult, după care încetează brusc. Personajele rămîn încremenite.

SCENA XVIII

Primul Bărbat, o Femeie, Al Doilea Bărbat.

PRIMUL BĂRBAT: Aici este? Oare să fi ajuns?

Scena e slab luminată. Personajul duce în mînă o vîslă.

AL DOILEA BĂRBAT: Cît este ceasul?
PRIMUL BĂRBAT: De-atîtea ori am schimbat fusul orar cu toate călătoriile astea prin atîtea țări, pe atîtea latitudini, încît mi-e imposibil să știu în ce an sîntem, în ce lună sîntem și cu atît mai puțin cît e ceasul. Văd că-i cam întuneric. Om fi în amurg sau în zori?
AL DOILEA BĂRBAT: V-am adus valizele din barcă.
PRIMUL BĂRBAT: Vă felicit pentru modul în care ați condus barca. Drumul a fost lung, anevoios și primejdios. Apa era cam înfuriată. Dar de ce e atît de neagră și de vîscoasă? Aproape neagră. Ca și debarcaderul acesta, de altfel.
AL DOILEA BĂRBAT: Cheiul e negru, fiindcă-i spălat de apele astea negre.
PRIMUL BĂRBAT: Mulțumesc pentru valize. De cînd am pierdut-o pe cealaltă, am rămas fără cea de-a treia dimensiune. Îmi lipsește ceva, ceva dinăuntru. Sînt infirm. Sigur, infirmitatea asta nu se vede așa, din afară.
AL DOILEA BĂRBAT: Asta-i o parabolă?

PRIMUL BĂRBAT: Cred că, totuşi, nu chiar aici trebuia să ajung.
AL DOILEA BĂRBAT: Nu puteam debarca în altă parte. Numai aici e ponton pentru debarcare.
PRIMUL BĂRBAT: În orice caz, aş vrea să ştiu unde am debarcat, fiindcă nu cunosc deloc locurile.

Se îndepărtează cu vîsla. Din stînga spectatorilor, apare o Femeie nici tînără, nici bătrînă, goală de la brîu în sus şi purtînd o fustă destul de murdară. La gît poartă un colier de perle.

FEMEIA: Nu te mai aşteptam. Ai venit, în sfîrşit Eşti în portul Chişinău.
PRIMUL BĂRBAT: Dar nu aici ne-am despărţit
FEMEIA: Aici ne regăsim.
PRIMUL BĂRBAT: Locuieşti aici?
FEMEIA: Am sosit imediat după plecarea ta, în speranţa că vei trece pe aici. Te-am aşteptat
PRIMUL BĂRBAT: Vin de tare departe. Am trecut prin oraşe întunecate. Am încercat să le spun, le-am spus adevărul.
FEMEIA: Ce adevăr? Şi cui l-ai spus?
PRIMUL BĂRBAT: Nu mai ştiu. Dar, oare, am ştiut vreodată? Nu mai ştiu. Din cauza asta n-am găsit decît tot felul de parabole uzate. Ar fi trebuit să fiu marinar pentru călătoria asta. Am spălat poduri murdare cu ape murdare. Toată apa care cădea era murdară. Văd că nici Chişinăul nu este un oraş luminos.
FEMEIA: De ce ai venit la Chişinău?
PRIMUL BĂRBAT: Ca să te întîlnesc, după aşa o îndelungă absenţă.
FEMEIA: Dar adineaori nici nu ştiai de unde vii şi unde ai debarcat. Eu ştiam, fiindcă te aşteptasem. Eu am antenele mele, fiindcă te-am aşteptat prin toate colţurile lumii. Eu ţi-am spus că eşti în Chişinău.
PRIMUL BĂRBAT: În tot cazul, e un loc ideal pentru întîlniri.
FEMEIA: Pentru întîlniri.
PRIMUL BĂRBAT: Numai pentru întîlnirile noastre. Nu am găsit o expresie mai precisă tocmai fiindcă am vrut să evit parabolele. Am spălat poduri murdare cu ape murdare. Apa care cădea era o apă neagră. Am măturat trotuarele cu o mătură veche, cu coadă scurtă, n-am avut nici măcar un aspirator, în vreme ce toţi ceilalţi se jucau pe computer. Eu mi-am zgîriat mîinile smulgînd buruieni, în vreme ce toţi ceilalţi aveau maşini de tuns iarba şi de lucrat pămîntul. Iar pe drumuri...
FEMEIA *(ironică, sceptică):* Ce? Ce-ai mai făcut pe drumuri?
PRIMUL BĂRBAT: Căram pietre în traistă, fiindcă nu aveam excavatoare şi scormoneam pămîntul cu unghiile, fiindcă nu aveam maşini de forat
FEMEIA: Asta era bine pentru vecini, fiindcă nu-i deranjai.

PRIMUL BĂRBAT: Mi s-a interzis să fac zgomot. Am secerat cu secera, fiindcă nu am avut secerătoare şi am semănat cu mîinile, fiindcă nu aveam semănătoare.

FEMEIA: De ce ai făcut toate astea?

PRIMUL BĂRBAT: Ca să mă întorc şi să te întîlnesc.

FEMEIA: Mincinosule! Ani şi ani te-am aşteptat Mi-am pierdut, aşteptîndu-te, cei mai frumoşi ani din viaţă. Vezi şi tu!

PRIMUL BĂRBAT: Am bani. Hai să ne plimbăm prin oraş. Am bani, putem să ne facem o situaţie. Nu plînge, te implor. Cum de n-am fost eu lîngă tine atîta amar de vreme! *(Îşi frînge mîinile, în vreme ce Femeia plînge.)* Ţi se pare, nu ai îmbrătrînit deloc. De ce ţi-e pielea murdară? Ce cauţi pe jumătate goală printre oameni? *(O strînge tare în braţe şi începe şi el să plîngă.)* Te iubesc cu disperare. Apele se vor limpezi, cerul se va lumina, oamenii nu se vor mai da la o parte din calea ta, ci vor sta lîngă tine şi te vor binecuvînta, cînd eu voi fi alături de tine. Te iubesc. Ne vom întoarce amîndoi la meseria noastră de profesor. Hai, şterge-ţi lacrimile şi nu mai plînge, te implor.

FEMEIA: Gata, sîntem în amurg.

PRIMUL BĂRBAT: Avem o întreagă carieră profesională în faţa noastră. Mîine, ai să vezi, totul va fi n o u. Înţeleg totul acuma Acuma te-am recunoscut.

FEMEIA: Din vreme în vreme, foarte rar, te mai trezeşti şi tu, în mijlocul acestei vieţi în care ai dormit tot timpul.

PRIMUL BĂRBAT: Mă trezesc în vis. N-am să mai adorm niciodată în vis.

SCENA XIX

Primul Bărbat, cu cele două valize în mîini. Se duce, de mai multe ori, de la un capăt al scenei la altul. Din timp în timp, pune jos valizele, îşi şterge fruntea, reia valizele şi porneşte.

În sens invers, o Femeie face acelaşi traseu; cei doi nu-şi adresează nici o privire. Jocul se reia de cîteva ori.

Femeia dispare. Apare un Bărbat, fără pălărie şi purtînd o jiletcă de valet. Traversează şi el scena de trei ori, după care dispare.

Acelaşi joc, cu o altă Femeie, aşezată într-un scaun pe rotile, împins de Primul Poliţist. Ies şi aceştia.

Reapare scaunul pe rotile: în el stă Primul Poliţist, împins de Al Doilea Poliţist. Ies din scenă, după care, invers, în scaun va fi Al Doilea Poliţist, împins de Primul Poliţist. Mişcarea se repetă de două, trei ori, ca şi la ceilalţi de mai sus.

În timp ce Primul Bărbat traversează scena de la stînga la dreapta, în sens invers va circula Bătrîna, împingînd scaunul pe rotile, dar gol de această dată. Mişcarea se repetă, de două, trei ori.
Nici un personaj, nici chiar Primul Bărbat, nu dă vreun semn că s-ar percepe reciproc.
Apare Bătrîna cu scaunul gol, urmată în şir indian, de Primul şi Al Doilea Poliţist la ceva distanţă şi de un Bătrîn şchiopătînd.
Scaunul pe rotile dispare şi reapare cu Tînăra împinsă de Bătrînă, urmată de poliţişti şi Al Treilea Bărbat. În tot acest timp, Primul Bărbat îşi continuă drumul de-a lungul şi de-a latul scenei.
În sfîrşit, tot în sens invers faţă de mişcarea Primului Bărbat, apare Al Doilea Poliţist împingînd scaunul pe rotile, în care se află două valize, absolut identice cu valizele Primului Bărbat. Apoi scena e traversată de o Femeie cu cărucior, în care sînt aceleaşi valize. În sens invers, Primul Poliţist împinge alt cărucior, cu alte două valize identice. Apoi, A Doua Femeie va împinge căruciorul cu valize, în sens invers, după care dispare.
Al Doilea Poliţist apare cu căruciorul cu valize, în sens invers.
Jocul poate continua cîtva timp, fiecare personaj mergînd în sens invers faţă de celelalte.
Apoi, dintr-un colţ apar cei doi poliţişti împingînd fiecare cîte un cărucior cu cîte două valize, în timp ce, din colţul celălalt, apar cele două femei împingînd cîte un cărucior cu cîte două valize; cele două cupluri se opresc în mijlocul scenei.
Primul Bărbat se opreşte, cu valizele în mîini, între cele două cupluri.

PRIMUL POLIŢIST: Pardon.
AL DOILEA POLIŢIST: Pardon.
PRIMA FEMEIE: Pardon.
A DOUA FEMEIE: Pardon.
PRIMUL BĂRBAT: Pardon.
AL PATRULEA BĂRBAT *(vine din stînga, cu căruciorul, şi se opreşte în mijlocul scenei):* Of, ce ambuteiaj !

Orice mişcare încetează pentru o clipă. Se aude un fluier de poliţie. Personajele se dispersează: cei trei bărbaţi ies prin dreapta, cele două femei prin stînga. Primul Bărbat reintră în scenă, la rampă. Poliţiştii şi Al Patrulea Bărbat, în şir indian, traversează scena de la stînga la dreapta, ies, apoi reapar din dreapta, într-un mers ritmat de fluier de poliţie, un fluierat acompaniat de ei înşişi prin sonorităţi de marş, ceea ce face ca totul să capete. Înfăţişarea unui balet.

SFÎRŞIT